

izhaja vsak terek, četrtak in sobota. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. **Posamezna številka stane 1 krono.** Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Nerankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, **Strossmayerjeva ulica št. 3.** Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, nanašala občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 5 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih obljavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 66.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Vsem naročnikom, sodelavcem, inserentom in prijateljem 'Nove Dobe' voščimo

vesele božične praznike!

Uredništvo in upravnništvo NOVE DOBE.

DR. V. KUKOVEC:

Iz ustavotvorne skupščine.

Veliko vznemirjenje se je polotilo dr. Koroščeve stranke. Kaj vse se mora goditi v notranjosti iste, da so zunanji pojavi notranjega življenja toliko presenetljivi! Nkdo ne boče trdil, da je pot, po kateri stranka Lodi, ravna pot, ampak jasno je, da se lomi v smeri stranke njen program. Beg poslancev te stranke iz skupščine, beg pred prisego, ki je verskega izvira, ne more biti utemeljen v poslovniku. Ne more se reči, da je vzrok strah pred razvojem mlade se jugoslovanskega narodnega edinstva. Ne more se reči, da je vzrok kralj. Zato mora biti kriv — poslovnik. Mnogo se da s politično spretnostjo doseči, kolo časa se pa ne da nazaj zasukati. Tega bodo se zavedli kmalu tudi jugoslovanski klerikali.

Tudi v naši soseski na Hrvaškem je nemirni duh. Stepana Radiča zmoti množice in hrvatski kmečki zastopniki so doslej še izven skupščine, v katero so se dali izvoliti. Zaupam pa v zdravo dušo hrvatskega kmeta, da bode našel v bližnji dobi pravo pot. Tolko je danes gotovo, da se zlobojstvo naše narodni nepriljubljen, ki so hoteli Radčevega pustolovstva iskati korist iz naše narodne nesreče. Radčevske nevarnosti danes več ni. Plačilo zapeljivcem naroda pa ne sme izostati. To moramo zahtevati baš mi Sloveni, ki smo morali plačati račun radčevskih pustolovščin.

Tudi mednarodni boljševizem je smatral, da mu je čas živeti v Jugoslaviji. Porabi je nerazpoloženje po pravici in nepravici nezadovoljnih, da je mogel v našo skupščino priti kot tretja najmočnejša stranka. Kakor so pa komunisti trdno odločeni zagospodariti na razvalinah države, tako neumorno bodo znali prijatelji države braniti isto tudi pred tem nepraviljem. Rane naše družbe lečijo bomo po svojih močeh sami. Komunistom, ki so pobegnili iz legalnega popriščja skupščinskega, da se poslužijo prepovedanih ljudskih zastopnikov drugje, slediti bodemo s paznim očesom.

Vinko V. Gaberc:

Mir na zemlji

(Božično misel)

Sredi zime — ko je mraz običajno najhuj — obhajamo praznik, ki ti ogreva srce in poživa dušo. Mnogi so cerkveni prazniki tekom leta, a prav tajnstveni rodbinski svetki se vrstijo v božičnem času.

Ko je bil svet v razdoru in polomu in je narod taval iz prokletstva v pogubljenju, je prizanesel Bog glasom poročila svetih knjig obljubil spastelja, ki naj gre med nevredne ljudi in naj z lastno žrtvo odreši prebivalstvo zemlje njegovi in prestopkov in ga odtegne zasluženi kani.

Blagovestje nam pravi, kako se je v skromnem zavčaju med bednim pastirjem in neumno živino v Betlehemu nepozdravljen in sknf rodil božji sin, stvoritelj velike deje, nosilec sine energije, človek-bog, bog-človek, ki je zato podjarml svet, da ga osvoboditi in povede v svoje kraljestvo.

Pripovedujejo nam glasovi iz tihih dni, da je zavst v sebi zaljubljenih mogočnikov in groza krivdnikov pred istno stregla pojavljajočemu se spastelju po

Izenadili so nas in gotovo tudi svoje volice tudi samostojni kmečki poslanci. V času, ko se imajo zgraditi temelji države, pri čemer hočejo sodelovati tudi samostojni kmečki poslanci, odreka se ta stranka predsedstvu in skupščini in zastopstvu v močni vladi države. Odreka se skupnosti z meščanskimi činitelji, izjavlja po vzgledu socialstov — da je razredna stranka. Mesto Slovenca kot podpredsednika skupščine odbija in prepušča obsovanen rad kalni stranki istega, dokler se ne premisljo slovenski klerikali, da ga iz teh rok prevzamejo. V tabor večne pa potiskajo naš samostojni kmečki poslanci muslimane, ki jih smatrajo za najnevarnejše nasprotnike kmetov. Ali bode slovenski kmečki volice to mogel odobriti, zelo dvomim.

Tako bi bil naš slovenski del naroda srečno skoro v celoti zastopan na razredni podlagi, saj poznajo tudi socialni demokrati in saj pozna tudi g. Deržič razredni boj v prvi vrsti. In kdo ostane za zastopstvo našega naroda? Ali je ustavotvorna skupščina sklana, da gleda boj razredov?

Jugoslovanska demokratska stranka, ki je v državi kot celotna dobila največje število glasov, se v ustavotvorni skupščini ni vprašala, kdo je komu smpatčen, ampak je poklicala v boj za konsolidacijo celega naroda vse, ki jim je korist naroda nad vse. Prenehati so morale vse prikrte špekulacije. Celo nekdanja vsemočena radikalna stranka je morala priznati, da brez sloge z demokrati ne gre. In dozdevno odtujen muslimanski Jugoslovani so stopili na plan, da sodelujejo pri tvorbi vladne večine, z katere so se zločili Koroščevi ljudje in razredni samostojni kmetje! Če narod ne more čakati na slepomščenje demagogov, skatit mu bode oporo, kjer jo dob, a posledice zamude vlada naj si prinese oni, ki jim je stranka več nego narod! Utegne se zgoditi, da bode režim, do katerega je šla, mnogo daljše dobe nego špekulirajo špekulanti!

In slovenski demokrat? Če bi odpadel na njih toliko del skupnih dolžnosti, kakor so dobili glasov, bi bil lahak račun. Toda niso se poslužili te poti. Kar se je resnega dela izvršilo zadnje dni v Beogradu, odpade v častni meri na slovenske demokrate. Epohalno je, da je ustavn odbor demokratskega kluba v tednu dni rešil ob odločenem sodelovanju slovenskega demokrata dr. Žerjave ves ustavn načrt in dosegel soglasje vse jugoslovanske demokracije v merodajnih točkah. Brezme, ki je ležalo na malem števlu slovenskih demokratov te dni v Beogradu, bilo je veliko, toda častno. Ponosni smo na delo preteklega tedna.

Življenju. Vemo, da je bilo mnogo preneznatnih oseb, ki jih je doletela nezmerena slava bit umorjen rad, ideje in energije, katere pa one niso bile zmožne. Vemo nadalje, da je bilo pravemu »krvcu« prizanešeno, ker ni prlomastila tja noga hrana, kamor je našla pot svetla zvezda in kraljevska močrost.

In božanska misel je v svoj nadnaravnih sil uspevala in se krepila, dokler ni bilo dopolnjeno. Takrat pa so udarili po nos telju sine misli, ki je živel z samoga sebe od vekov za vse druge na večne čase.

Danes je lep spomin na Krsta-Boga že precej omedlel. Imenujemo se kristjane, pač za to, da se ločimo po imenu od poganov in popolnih brezvercev. Dela naša pa se ne razlikujejo. Zd se, da za nas ni bilo odrešitelja. Tem je križ znak groze, onim pa geslo osebnosti. Eni se sovražno in obupano obračajo od njega, drugi pa lazijo prihuljeno in nesramno upajoč za njim. So, ki Boga ne marajo videti, so, ki bi ga radi povsod. Taka družba smo mi. Ravne srednje poti ni.

Na takozvani svet večer se zbira po razkošnih palačah in po bornih bajtah

Dogodki v Beogradu.

Dve seji konstituante. — Večna poslancev položil prisego. — Predsednikom izvoljen demokrat dr. Ribar.

Beograd, 22. dec. V današnji dopoldanski seji je bilo prečitano poročilo verifikacijskega odbora, ki je bilo soglasno sprejeto. S tem je verificiranih 343 mandatov.

Beograd, 22. dec. Popoldne ob 4. uri se je vršila druga današnja seja. Na dnevnem redu je bila položitev prisega in volitev predsedstva. Pred prisego se odstranijo klerikali, Bunjevci in Starčevićanci, po podanju izjave tudi komunisti. Prisego so položili demokrati, radikalci, socialni demokrati, zemljoradniki, muslimani in republikanci, in sicer najprej pravoslavni, nato katoliki in končno muslimani. Pri volitvi predsednika je bilo 192 glasov oddanih za demokrata dr. Ribarja, (Hrvat-demokrat) ki je izvoljen, 33 glasov je bilo razcepljenih, 17 glasovnic praznih. Za podpredsednike so izvoljeni radikalca Cosić in Miletic ter musliman dr. Hrasnica. Izvoljenih je tudi devet tajnikov (4 demokrati, 3 radikalci in 1 musliman).

Značilna Vesničeva izjava

Beograd, 22. dec. Koncem današnje seje je mirno preds dr. Vesnić izjavil, da so i dr. Korošec i Kovačević in Drinković lastnorodno podpisali od vlade izdelani poslovnik. (Ta ugovoritev je važna tembalj, ker se baš v tem poslovniku klerikalni listi najbolj zaganjajo.)

Stavka rudarjev v Sloveniji.

Močno rudarsko gibanje v Bosni. — Stavka železničarjev na vidiku.

Beograd, 22. dec. Komunistično vodstvo »Saveza rudarskih rudnika« hoče rudarsko stavko v Sloveniji razširiti v splošno rudarsko stavko v celi državi. V Bosni je močno rudarsko gibanje. Vest, da je Savez posil za posredovanje prizadetih ministrstev, ni točna. Savez je glasom poročila zagrebških »Novosti« dal vladi sinoči ultimatum, v katerem zahteva, da tekem 24 ur ugotovi njegovim zahtevam.

Zagreb, 22. dec. Na Hrvaškem in v Bosni se opaža močno gibanje železničarjev za izboljšanje položaja. Ministrstvo saobračaja na spomenico železničarjev, izročeno pred mesecem dni, do danes še ni odgovorila. Železničarji zahtevajo doklade, obleko in strokovne tečaje za vse panoge železničarske službe. Trdi se pa, da je tem

vse, kar gre v rodbno. Celo leto se niso videli, a nocoj so tu. Sklcal jih je starodavni lep občaj. Razpoloženje je nekako svečano, govor je prsrčen, a grla se vendar tesne. Ni svobode misli, vse je pod blagodejnim višjim vplivom spoštovanja starne . . . Kako redko so časi svetega večera pri nas!

Nocoj, ko so še zlobni ljudje tako blagi, da ne puščajo niti popotnika niti berača, ki prosil pristopa, neuslišanega, se godé v dušah čudesa. Zakaj s, tako redek, sveti večer?!

Verna rodbina molí na sveti večer rožni venec od konca do kraja. Je to morda več navade nego zbrane pobožnosti, a vendar goj ta tradicija vez med starino in sedajno plehkostjo sveta. Zbrani domači obujajo rožnovenske čednosti in zdehajoč gospodar mol pred zaspalno družno ter moleduje k dobremu Bogu, ki nam naj razsvetli našo pamet, ki nam naj utrdi našo voljo in ki nam naj vero ohrani.

Kako rad bi se jim jaz prklópl, pa bi prosil, da ohrani vero v sebe, svet, pravico in Boga!

Morda bi začutil slast svetega večera in mir božji.

Obrisi novega parlamentarnega bloka.

Beograd, 22. dec. V vseh političnih krogih prevladuje mnenje, da je današnja volitev predsedstva konstituante znamenje, da se je končno posrečilo, ustvariti normalne odnose med radikalci in demokrati, in da se že kažejo obrisi novega parlamentarnega bloka, iz katerega izide nova vlada. Sporazum med demokrati in radikalci je skoro gotova stvar. Trezni elementi v radikalnem klubu so nadvladali nad Prtičevićimi spletkarji. Z izvolitvo Hrvata predsednikom konstituante pa je zopet na najlepši način posvedočeno edinstvo našega naroda.

Zadnja seja konstituante pred prazniki. Seje odgojene do sestave nove vlade.

Beograd, 23. dec. Danes dopold. je bila seja konstituante, v kateri so posamezni poslanci, ki so bili izvoljeni v več nego enem okraju, izjavili, katere mandate obdržijo. Nato je izjavil dr. Ribar, da se seja na temelju vladnega obvestila o demisijski odgode. Vabilo k prihodnji seji dode poslanci pismeno, kakor hitro se sestavi nova vlada in ko ji bo označen dan, ko bo prestolonaslednik regent Aleksander otvoril zasedanje s prestolnim govorom. Glede poslancev, ki niso položili prisega, je predsednik v smislu poslovnika odredil, da ne morejo vršiti poslanskih dolžnosti, vsled česar tudi ne dode dnevnice in ne proste vožnje po železnici. Z voščilom veselih praznikov je zaključil seja.

zahtevam že pred časom bilo deloma po možnosti ugodeno in bi torej ne mogle tvoriti povoda za stavko. Zato se tudi tu domneva na politično ozadje.

Celje, 22. dec. Vesti, da je tudi v Velenju izbruhnila stavka, se dozda ne potrjujejo.

Sarajevo, 23. dec. Rudarji v Bosni so hoteli uprizoriti stavko, ki se je pa popolnoma izjalovila. V Kreki so se že skoro vsi vrnili na delo, komunistični agitator Pegar je zbežal. Šef bosanskega rudarskega pododdelka dr. Turin je izjavil, da je utemeljitev bosanskih rudarjev, da so se podražila živila, netočna. Za kg koruzne moke plačajo rudarji 1 K, krušne moke 2 K, nulerico 3 K, za sladkor in masl po 35 K in dobijo vse iz državnih skladišč. Glavni vzrok stavki je torej drugi.

Povest o „soljanski republiki“.

Mali del države je kričal: »Hočemo republiko!«, a drugi so bili tih. Min stri s kraljem so rekli: »Pa dobro, dajmo im republiko!« Sklenli so, da bodo razdelili državo in bode vse one, ki so za republiko, zaprli v republikanski del države. — Kakor rečeno, tako tudi stórjenó! V republiko je bilo velko veselje in celi teden niso republikanci nčesar drugega delali, kakor pili in se zabavali. Ko so vse vino popli, muzikant; pa od neprestanega natezavanja obrabli harmonike, tedaj se rekli: »Ajmo republikanci postavte delat!« Vzeli so republikanski program, pa so šli po vrsti:

I. Proglasili so strogo nevtralnost in dali so na znanje vsem sosedom, da nóčejo nobenega boja ali vojske z nikomur in pod nobenim pogojem. Ako bi pa sosedje vseeno udarili po njih, bodo mirni kakor miši.

II. Razglasili so, da ne bode od sedaj naprej nobenih vojakov, nobenih žandarjev, niti prostovoljnih niti takih za plačo. Vraga, saj vendar nismo otroci, da bi se igrali soldate in žandarje!

III. Proglasili so, da morajo ostaviti svoje službe vsi dosedajni učeni, in izvez-

D'Annunzio v boju proti Italiji.

Rim, 22. dec. D'Annunzio je na Caviglijev ultimatu odgovoril, da vztraja pri svojih načelih in da se bo branil. Caviglia je nato proglasil blokado nad Reko in otoki Krk, Rab in Sv. Marko. Osebam, ki žele zapustiti blokirane otoke in ozemlja, je dovoljen 48-urni za odpotovanje.

Bakar, 22. dec. D'Annunzio je proglasil na Reki vojno stanje in se namerava braniti. Ima 400 častnikov in 3500 mož. Pričakovati je, da bo zaradi rekviriranja živil vdrl na Sušak.

V vojnem stanju z Italijo.

Bakar, 23. dec. Efektivna blokada reške regence se je pričela 21. dec. ob osemnajstih. D'Annunzijevo vlada je sklenila, da se reška regenca nahaja

od 23. dec. ob 18 uri v vojnem stanju z Italijo.

Prvi spopadi.

Rim, 23. dec. Poroča se o prvih spopadih med vladnimi in d'Annunzijejimi četami. Reški dobrovoljci so z otoka Krka obstreljevali vladno torpedovko. Zaderski dobrovoljci so napadli italijansko ladjo, premagali čuvaje in odnesli puške in strojnice.

Garibaldi nabira vojsko za D'Annunzija.

Dunaj, 23. dec. »Telegraph« javlja iz Trsta, da ima general Garibaldi, čegar glavni stan je v Jakinu, že zbranih 54.000 mož za D'Annunzija in da prihajajo vedno novi dobrovoljci.

JANKO LEŠNIČAR:

Elektrifikacija celjske kotline.

V Celju, dne 22. dec.

Vprašanje preskrbe celjske kotline (pod čemur je razumeti sodne okraje Celje, Laško, Vranksko, Šoštanj, Konjice, Šmarje in Rogatec) s cenanim električnim tokom iz ogromne falske elektrarne, je za prebivalstvo tega okolja nedogledne gospodarske in kulturne važnosti. O gospodarskih prednostih cenenege in zdatnega električnega toka za industrijo, obrt in kmetijstvo govori se menda že odveč. O tem, da moramo v celjsko kotlino tok dobiti ter ga razpeljati do zadnje vasi, smo si vsi edini. Zelja sama pa je gotovo za ureditve velikih gospodarskih načrtov nezadostna; pogledati treba, kaj se za stvar dela.

Zadružna Zveza v Celju, na čije inicijativno se je sklical znanj shod dne 29. avg. t. l., je sklicala dne 20. tm. na sestanek zastopnike raznih korporacij in podjetij, kakor so bili izvoljeni dne 29. avg., ker je medtem stvar napredovala toliko, da je bilo mogoče predložiti natančnejše načrte in priličen proračun. Nso sicer to definitivne številke, pa služiti morejo vseeno za nadaljnje razmotrivanje.

Na sestanku, ki ga je vodil predsednik Zadružne Zveze, g. dr. A. Božič, je podal predstojnik celjske cinkarne, rudarski svetnik g. B. Baebler kratak izvleček iz obširnega proračuna A. E. O. »Uron«. Pr'pomniti je tukaj, da je načrt preskrbel na lastne stroške tovarnar v Gaberju, g. A. Westen, za kar mu gre v imenu dobre stvari pač še posebna zahvala, ker so si občine kakor drugi zainteresirani pr'hranili s tem lepe tisočake.

Iz predavanja g. svetnika Baeblerja je posneti pred vsem važno dejstvo, da zgradi gradnjo glavnega voda z napetostjo ca. 80.000 voltov iz Fale, odnosno iz Marbora do Celja falska elektrarna sama. Ta začne z delom, kakor vse kaže, spomlad 1. 1921 in utegne biti gotova do jeseni 1921. V Celju zgradi družba veliki transformator, v katerem se bo pretvoril tok glavnega voda z visoko napetostjo v tok srednje napetosti (20.000 voltov), ki se bo postavil v službo celj zgoraj zarisani celjski kotlini.

banj uradniki, odvetniki, učitelji, duhovniki ter vsa ostala gospoda in morajo začeti zemljo obdelovati, na njih mesta pa se postavijo pravi možje »stare korenine«, kajti ti bodo boljši uradniki, advokati, učitelji in duhovniki. V poštev pridejo za te službe mesto dosedanjih šolanj kmetskih snov in prvi vrstj čevljarski in drugi vajenci, tovarniški delavci, po potrebi tudi graščinski slugi.

IV. Da bo narod v republiki na varnem, mora dobiti vsaka možka oseba, ki je izpolnila 21. leto, puško in revolver. Orožnih vaj ne bomo več delali daleč v tujini, ampak v domačih vaseh tako, da bomo lahko hodili domov na hrano in ako bo potrebno, tudi domov na deło.

V. Vsi davki, »štampilni« in sl'čne nepotrebne reči se odpravijo, ker bodo možje zastoj vršili uradniško službo, soldati bodo hodili domov jest in spat, ravno tako jih bodo tudi oblačili atek in mama.

Toda sedaj se je nekaj pripetilo v republiki. Treba je bilo voliti predsednika. Več na je rekla, da sploh ni treba predsednika, drugi zopet so ga hoteli imeti. Med slednjimi so bili oni najglasnejši, ki so mislili, da bo zlezla predsedniška krona na njihovo glavo. »No,

Naš okolš, ali bolje rečeno, odbor, ki se z elektrifikacijo te kotline bavi, ima sedaj nujno nalogo, da zgradi iz Celja po vseh štirih dolinah, ki se vanjo izteka, vode za tok srednje napetosti. Takj vodi so projektirani iz Celja do Petrovc, kjer teče ena stranska proga preko Št. Janža in Velenja v Šoštanj, druga pa preko Žalca in Št. Petra na Polzelo, Št. Pavel in naprej v Trbovlje-Hrastnik; drugi vod bi tekkel iz Celja v Vojnik in Konjice; tretji iz Celja preko Teharja, Št. Jurja in Slatine v Rogatec; četrti iz Celja preko Laškega in Rmskih toplic v Zdan most. Cel ta vod srednje napetosti bi bil dolg 134 km ter bi stal glasom proračuna gorj omenjene elektricne družbe nemškoavstr. K 32.240.000.—. Za gradnjo tega voda srednje napetosti bo potrebna ustanovitve posebne delniške družbe, ker bi bilo zadružnim potem najbrž težko spraviti skupaj potrebni denar. Ako računamo kurz nemškoavstr. krone povprečno po 30, bi bil potreben kapital 11 do 12 milijonov jugoslov. kron.

Ob toku srednje napetosti se morajo potem postaviti v posameznih konsumnih okoljih transformatorji za tok male napetosti, na pr. v Vojniku, Konjicah, Petrovcih ali Žalcu, Št. Petru, Polzeli, Št. Pavlu, Teharju, Št. Jurju, Šmarju, Slatini, Rogatcu, Laškem . . . d. Tu nastane sedaj vprašanje, ali bo izdelala tudi lokalna omrežja, to je prevode od lokalnega transformatorja do hiš, tovarnit, celjska osrednja družba ali se bodo lokalne razdeljevalne zadruge lotile tega posla. Ker so razmere jako različne, bo de treba razgovorov in posvetovanj v posameznih krajih. Lahko bo šlo tam, kjer že obstoje lokalna omrežja, težje tam, kjer bo potrebno vse napraviti; lažje bo šlo v gosto naseljenih, kakor v zelo raztresenih krajih.

O praktičnem računu za ceno klotvatne ure za razne obrate je danes še težko govoriti; meli ga bodemo z večjo ali manjšo sigurnostjo tedaj, ko bodemo meli vsaj približen pregled o konsumu. Mislim, da smo glede tega baš v celjski kotlini v precej srečnem položaju. Rentabiliteta take velike podeželne centrale je namreč tolko večja in tok sorazmerno cenejši, ako je tok, ki ga imamo na razpolago dan in noč, kolikor največ mogoče izrabljen. Pri nas imamo veliko indu-

dobro, možje«, so rekli, »torej jutri bomo volili predsednika.« Jaj, ali kako? S kroglicami, ali pa, kateri bo znal boljše kričati? Nso se mogli zedniti, nastal je tak prepir in pretep, da je vse kričalo: »Hajd po žandarje!« Pa glej jo smolo, v republiki ni žandarjev. Spomni se se, da ima vsakdo doma puško in revolver, pa hajdi po nje. Mesto, da bi volili, začeli so križem streljati in pri tem je odšlo veliko naših republikancev k dragemu Bogeku »na sude.

V tej splošni zmešnjavi si je mislil neki krpar, da bi bilo dobro, ako bi se vzdignil in rekel, da so njega izvolili za predsednika. Tako se je tudi zgodilo. Krpar je šel od vasi do vasi in je povsod pravil, da so njega izvolili za predsednika republike. No, imeli so vsaj predsednika. Par dni je bil mir. Kar naenkrat pa si je izmislil krpar-predsednik, da bi bilo vseeno dobro, ako bi mel kako plačo, pa je rekel ljudem na nekem velkem shodu: »Kaj mi ne bodete dali nobene plače?«

»Ti homo dah plačo, a s kolom po hrbtu, veš! Kaj smo se tako pogodili? Ali še ne veš, da ni v republiki nitj davkov, nitj plač?« Krpar si je mislil: Dobro, zaradi plače ne bodem več črhnil nitj besediče, a zastoj pa tudi ne bom predsed-

strijno in obrti, ki bodo tok intenzivno izrabljale po dnevi, dočim pride razsvetljavanje mesta v poštev po noč. Ta srečna porazdelitev bo de zelo omejevala slepotok (Leerlauf) in vsled tega manjšala zgubo na toku, ki je vsled materjalnega odpora in izžarvanja v tako velkem omrežju že sama na sebi znatna.

Med drugim, kar bo de treba sedaj tekom enega meseca izvršiti, je to, da se bodo razposlale pole na občine in razna velika podjetja v svrhu izjave, kolko toka bo de treba v dotičnem okolju. Vprašanja bodo sestavljena praktično in poljudno, tako da bo de sodelovanje vsakomur mogoče. Poleg tega se skl'čejo še v posameznih večjih krajih shodi, na katerih se bo de predavalo o porabi elektrike in na katerih se bo de tudi razgovarjalo o zgoraj označenih vprašanjih glede lokalnih omrežij.

Elektrifikacijski odbor se je konstituiral tako, da mu predseduje g. dr. Božič, v eksekutivno pa je izvoljen gg. dr. Božič, svetnik Baebler, tov. ravn. Josp Smertnik in tovarnar A. Westen. Dop se je začasno naslavljal na »Celjski elektrifikacijski odbor« pri Zadružni Zvezi v Celju, ker se tam nahaja odborovo tajništvo.

Jasno je, da bo de mogel odbor izvršiti celo nameravano krasno podjetje le tedaj, ako ga bo de v vsakem ozru podpirala naša javnost. Z realizacijo elektrifikacijskega načrta za celjsko kotlino se odpirajo za našo gospodarsko bodočnost velike perspektive. Tovarnar se bo de osvobodil morečih skrbi za premog, obrtnik bo lažje delal z naglo tekočim strojem, kmet bo de sedel v pošteno razsvetljeni sobi in bo de opravil mars katero težko delo z uslužnim motorjem. Vsi, ki bodemo sodelovali pri elektrifikacijski akciji, bodelo meli ponosno zavest, da smo opravili za našo ožjo domovno delo, katero bo de še koristilo poznim rodovom.

Dr. L. M.

Utisi iz Belgije.

Gospod urednik! Priobčujem Vam utise, ki sem jih dobil o razmerah v Belgiji in ki bodo mogoče zanimale čitatelje, posebno ker v nekaterih oziirih spominjajo na našo bližnjo preteklost a v ostalem lahko služijo kot vzgled onim krogom, ki se bavijo z obnovo naše zemlje.

Prebivalstvo Belgije sestoji, kakor znano, iz dveh narodov: 4½ miliona Vlamcev ali Flamancev, ki so germanško pleme, in 3 milijonov Valoncev, ki so Romani, govoreč poseben romanski dialekt, v literaturi in javnem življenju pa uporabljajo francoščino. Leta 1830., ko se je stvorila današnja Belgija, je Francija s svojim uplivom pripomogla Valoncem, t. j. manjšini, do nepriradne politične hegemonije nad vlamsko večino. Valonci so si znali ohraniti to hegemonijo do danes in io uveljavljajo povsod: predpogoj za sprejem v državno službo je znanje francoščine, vsa boljša mesta na vlamskem ozemlju so v valonskih rokah, v uradih se odrija vlamski jezik v prilog francoskemu, v srednjih šolah je go-

nik. Vsak pravi trgovec je najprej krpar in on že takrat dobro ve, kako si bo de napravil tisočake; ni vrag, da bi tudi jaz ne mel tolko pameti in da si ne bi napravil med temi kalni lepega premoženja tudi brez njihove plače.

Un je rekel predsednik: Sedaj pa si izberite uradnike po republikanski postavi. Pa je nastalo veliko veselje v republiki. Prvi dan so volili višje uradnike in sicer le take možje, ki bodo vršili službo zastoj. Toda bogatejši so rekli: Mi bi že prevzeli to službo, pa nimamo časa, imamo preveč posla z gospodarstvom. Sromaki so zopet rekli: Mi bi bili, a zastoj ne moremo vršiti službe, moramo skrbeti za vsakdanj kruh. — Nazadnje je sedla uradniška krona večinoma na glave občinskih pastirjev, kajti ti imajo itak že svojo službo, pisarne pa imajo lahko po gmajnah in pašnikih. Slično so si izbral tudi sodnike, advokate, učitelje in druge služabnike. Malo bolj trda jim je šla pri izbiranju duhovnikov, ali eden jo je le pogruntal in rekel: Duhovniki pa naj bodo dosedajni mežnarji in farovski hlapci.

Toda bilo je treba voliti tudi poslance. To pa je bilo še težavnejše. Vsi oni, ki so ostali pri dosedanj razdelitvi služb

spodoval do nedavnih časov francoski jezik, dočim sta sedaj oba enakopravna; vsa 4 vseučilišča imajo francoski učni jezik. Končni cilj Valoncev je bil od nekdanj romanizacija cele dežele. To stanje je seveda izzvalo odpor Vlamcev, ki postaja vedno ostrejši. Njih zahteve so: enakopravnost obeh jezikov in narodov v javnem življenju, vlamsko vseučilišče, ki jim je bilo odvzeto leta 1830., končni cilj pa jim je razdelitev cele dežele v dve upravni enoti, valonsko in vlamsko, v katerih imej izključno veljavo jezik dotičnega prebivalstva. Valonci se temu na vso silo upirajo, grozeč s priključitvijo k Franciji. Med Vlamci pa je majhen del inteligence, takozvani aktivisti, za nemške okupacije paktiral z Nemci, ki so Vlamcem, seveda iz političnih motivov, dali zahtevane pravice, med drugim tudi vseučilišče v Gentu. Po umiku Nemcev je en del »aktivistov« zbežal v tujino, en del pa je obsojen v mnogoletno ječo.

Narodnostnega gibanja se med Vlamci udeležuje većinoma le mlajša inteligenca, dočim je starejša večidel mlačna, češ da je francoski jezik koristnejši, ali pa so naravnost pristaši francoščine in pripravljeni žrtvovati ji vlamski jezik. Pravijo jim »Franskijski«, kar je približno isto, kar so bili pri nas »nemčurji«.

V zasebnem življenju so Valonci kakor tudi Vlamci zelo gostoljubni. Sicer pa so zelo različnega značaja: Vlamci je skromen, trezen, zelo delaven, dočim je Valonec domišljav in aroganten, udan pijanstvu posebno v krajih, kjer so rudniki, delo pa prepušča — posebno v goratem delu dežele — ženi. Pri Vlamcih vlada največja čistoča, tudi pri najrevnejših ljudeh, dočim je to pri Valoncih obratno.

Belgija je v vojni mnogo trpela. Mnoga mesta so bila deloma porušena. Mesto Malin (Malines, Mechelen) n. pr. je bilo sedemkrat bombardirano, in so bile po cele ulice razrušene, kar se je moglo še preteklega leta videti. Letos pa je samo še par hiš v razvalinah, vse drugo je popravljeno ali na novo sezidano. Sploh se mnogo zida. Neki stavbeni podjetnik mi je pravil, da je samo on sezidal v Belgiji po premirju 2600 hiš. Zato je stanovajska kriza tam mnogo manjša nego pri nas.

Z isto naglico se obnavljajo industrija, trgovina in komunikacije. Fabrike delajo do malega že vse, prodajalne so z blagom napolnjene, izložbe so naravnost razkošne in nad vse okusno urejene. Cene so približno trikrat višje nego pred vojno. Kilogram sladkorja stane 3 franke t. j. okoli 30 kron, kilogram belega kruha (mnogo boljšega nego je naš) 85 santimov, t. j. K 8'50, kg najboljše kave 4 fr. 50 sant., t. j. 45 kron; meso pa je mnogo dražje nego pri nas: kg govedine stane 18 frankov, t. j. 180 kron, to pa vsled tega, ker so bili Nemci skoro vso živino pobili ali odvedli. Cena perilu, neprimerno boljšemu nego onemu, ki ga vidimo v naših trgovinah, je približno za 35% nižja nego pri nas. Približno isto velja za obleko.

Zasluga, da se draginja v Belgiji

v republiki praznih rok, so si na tihem mislili: »Da bi vsaj poslanec postal! Poslanci bodo vendar meli kake plače!« A kakor je že navada, za časa volitev so bili veliki nemir, veliko hujši kakor takrat, ko so volili predsednika. Vse je kričalo: »Po žandarje, da napravijo red!« Ali žandarjev ni bilo od nikoder, zato pa so mele domače puške dovolj posla. — Ljudje so se streljali, da je bila v republiki ena četrt na ljudi mrtvih. Kljub temu pa poslanci vseeno nso bili izbrani. Krpar-predsednik je moral tudi nadalje sam vladati, na tihem pa si je pridno polnil žepe z ljudskimi žulji.

Dober glas gre daleč po svetu, zato ni nobeno čudo, da so si šli tudi sosedje o slavni vladavini naše republike. Na severni stran je bila država, ki je imela 59 vojakov. Oboroženi so bili t' vojaki s puškami, ki se od spredaj nabijajo. Njihov kralj je rekel: »Čujte dečki, dajmo malo to slavno republiko pošegetati!« »Pojdimo«, se oglasi vseh 50 vojakov.

In pršli so na mejo. Enkrat so vsi naenkrat sprožili puške, naš korajžni republikanec pa, ko so slišal redno streljanje, so se takoj zaklenli vsaki v svojo hišo. Z velikim trepetom in strahom je od dala skoro ena četrtina republike vse

ni tako razpasla kakor pri nas, gre delavstvu, konzumentom in pa vladi. Delavstvo je, razumevajoč težke čase in važnost svojega poklica — z vstrajnim delom vzdržalo produkcijo na primerni višini, konzumenti pa so omejili svoje potrebe na najmanjšo mero, razun tega pa nastopa vlada z vso brezobzirnostjo proti navijalcem cen; tako na primer je bil neki znani mi trgovec radi navijanja cen kavi kaznovan z globo 250.000 frankov, t. j. 2.500.000 kron. Vsled teh okolnosti se cene niso mogle pretirano dvigati, nasprotno, začele so v zadnjem času — vsaj deloma iz istih razlogov — padati z nezasišano naglico; tekem enega tedna so padle cene oblek za 40 odstotkov.

Železnice poslujejo z največjo točnostjo, v železniških vozovih vzbuja vzorna čistoča prijetno pozornost tujcev in neprijetno zavest, da doma žalibog ni tako.

Na vladi je sedaj koalicija: klerikalci, socijalisti in naprednjaki. Klerikalci se imenujejo »katoliki« in tako jih nazivajo tudi nasprotniki. Ta stranka ima mnogo več verskega ozadja, nego klerikalne stranke drugih dežel. To se vidi celo v raznih malenkostih: tako n. pr. so se pod uplivom te stranke izdale pošne znamke z nastavkom, ki se lahko odtrga in na katerem je zapisano: »Ob nedeljah ne dostavljati!« Katolik prilepi znamko z nastavkom vred na pismo, a navedeni poziv velja pismo, a navedeni poziv velja nedeljo čas, da lahko gre v cerkev. Pisce pisma pa, ki na cerkev ne polaga važnosti, pa dotični nastavek odtrga in prilepi znamko brez njega na pismo. Ti katoliki so čisto ultramontanski in so nestrpni tudi v privatnem življenju. Napram človeku, ki ne hodi redno v cerkev, k spovedi in obhajilu, so zelo hladni. Kdor se poroči samo civilno, je od katolikov bojkotiran, četudi poznajo belgijski zakoni samo civilno poroko. Vse to pa ne velja morda o kmečkem prebivalstvu, nego o mestnem in to o inteligentnih slojih!

Socijalisti predstavljajo v Belgiji veliko moč, ker je v deželi mnogo industrije. V parlamentu in vladi imajo odločilen vpliv in so dosegli, da so se izdali tekom lanskega in letošnjega leta trije zakoni proti stanovanjski krizi, ki segajo zelo globoko v lastniško pravico hišnih posestnikov. Proti svobodni dela pa ne nastopajo, vsaj tako izgleda. V mestih so skoro vse trgovine, izvzemši največje, tudi ob nedeljah cel dan in celo pozno v noč odprte. Seveda delajo v njih tudi lastniki sami, ali socijalisti bi s svojim uplivom gotovo tudi to lahko prepredili, ako bi hoteli.

Jugoslavijo poznajo Belgijci zelo malo, govorijo le o Srbiji, o »povečani Srbiji« in o »Veliki Srbiji«. Dali so mi dovolj povoda in prilike za razna pojasnjevanja. Za naše volitve so se precej zanimali in videli v njih izidu garancijo za dobro bodočnost naše države.

Slovinci! Spominjajte se Ciril-Methodove družbe!

svoje orožje tem 50 redovnim vojakom, ki so ta del republike prisklopili k svojemu kraljevstvu. Tako je napravil tudi drugi in tretji sosed in v kratkem je bila republika za polovico manjša. S četrtem sosedom pa so se hoteli bojevati: republikanci kakor Bog zapoveduje. Krpar-predsednik je rekel: »Junaki, moja služba je v nevarnosti, zato moramo vsi iti nad sovražnika.« Vojaki, ki so se vsi doma izvežbal, so bili jako korajžni ljudje, a ko je prišla po nje krparjeva žena, da morajo iti za mejo, je vsak rekel: »Jaz bom sovražnika doma počakal!« Krpar in njegov vojak so se zmotili. Sovražnik je bil močnejši, pobral jim je krave, svinje, vozove, obleko in orožje, naše republikance pa je pustil v njihovi republiki, naj delajo, kar hočejo.

Medtem pa si je bil napravil krpar-predsednik tudi brez plače lepo premoženje. Uradniki pa so se shajali in premišljevali, kam pelje tako gospodarstvo. Uradniki s pastirskimi torbami preko ramen so rekli, da nimajo kaj pasti — vso živno je bil odgnal sovražnik — zato so hoteli met kako plačo, pa so sklenili po komunistsko, da bodo štrajkali. Republikanci pa so rekli: »Odkod? Ali ne znate, da ni v republiki niti davkov niti plače?«

Toda kmetom in kočarjem je začela presedati republika, bili so je sili do grla,

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 22. dec. 1920

Gospod urednik!

Dolgo se zopet nisem oglasil. Živeli smo medtem v volilni psihozi, ki pa je nisem hotel zanesti v svoja pisma. Sedaj smo se že precej streznili, vsaka stranka premišljuje svoje grehe in kuje naklepe, kako bi čimprej zamašila luknje in popravila napake, da bi izšla iz nove bitke z manjšim razočaranjem.

Politično ozračje se bo izčistilo z volitvami — tako so večinoma vsi preprokovali po shodih in časopisih, samo da pridejo drugi, novi ljudje. Prišli so novi ljudje, — pa ozdravljenja noče biti, a sedaj že tega javnost niti ne opaža več, tudi ne kličejo več novih ljudi. Treba bo menda tudi zato še novih volitev.

In tako se mi zdi, da v tej naši politiki nikoli ne bomo prišli na zeleno vejo, ker jo pač po večini vodijo nepolitiki. Pa o tem drugič, danes bi se rad politiki izognil, saj bo čez par dni Božič, ko bomo okrasili svoje sobe z zelenimi drevesci in ob tem zelenju mislili na lepše dni, na pomlad, ki bo prišla po neprijetni, hladni zimi.

V Mariboru je sicer bolj malo božičnega razpoloženja. Po ulicah imamo grmade umazanega snega, (da, ko bi bil vsaj snežnobeli!), luže se precejajo po cestah, kakor v dolgi kmečki vasi in nikogar ni, ki bi nas vsaj pred Božičem rešil te nadloge. Lepše je na večer, ko se razlije vsaj po glavnih žilah mesta električna luč; tedaj zadiha vsaj nekaj poezije v mestu, ko se spaja megla s to žarko svetlobo, ki se izgublja v temo stranskih ulic. Pestro je tedaj življenje po mestu, kljub lužastim trotoarjem mladina neutrudljivo promeniira pred več ali manj eksotično opremljenimi izložbami, ki so večinoma že vse velikomestno razsvetljene. Koliko nad in tajnih želja vstaja in ugasne v teh zapeljivih večernih urah... Tu in tam švigne dama, obložena z zaviti, ki delikatesne trgovine, slaščičarne, galanterije kar mrgole kupujočih, — pri pekih pa ne pečejo črnega kruha, ker je baže premala cena. Slaščic v izobilju, črnega kruha pa ni, kakor tudi ne bo cevčev in obleke za tisočere in tisočere majhne in stare v Mariboru, ki se bodo tiščali na božični večer v mrzlih sobah in bodo morda sanjali o toplih sobicah, kjer bodo pod okinčenimi smrečicami ležali celi kupi dragocenih daril.

Jutri zatvorijo šole. Kako smo nekdanji šteli in prečrtovali na koledarju dneve, ki so nas še ločili od počitnic. Vseh mogočih dobrot smo se veselili, pa tudi tega, da bomo v teh prostih dneh zopet lahko malo več čitali. Mariborska mladina odhaja z drugimi čustvi. Sama si knjig ne more kupovati, saj stane vsaka skoro 40 K, v šolah pa razven v gimnaziji nimajo nikjer knjižnic, namreč slovenskih knjig ni, ker po 2 letih naši vrhovni šolski oblasti še ni prišlo na um, da treba v slovenske šole tudi slovenskih knjižnic. Tisoči slov. otrok v ljudskih in srednjih šolah so brez čtiva. Horribile dictu, in

pa so začeli iskati onega, ki si je izmislil republiko. Najprej so šli k predsedniku, pa so mu rekli: »Krpar, vrag te dal, ti si izmislil republiko! Dolž njim!« Nekdo je sprožil puško in krpar je bil gotov. Vsi so zavnskali: »Juhuhu! Nismo več republike!« Ali republika je še vseeno ostala. Zato so šli k svojim uradnim kom, katero so si bili sami izbral po republikanski volji: ter so vse pobli. »Hvala Bogu, sedaj nismo več republike!« Pa republika je še vedno bila, niso se je mogli rešiti, pomoči od nikoder. Vsi obupani so šli nad one, ki so bili svoječasno najglasnejši za republiko, ko je še vladal v deželi pod kraljem mir in red. Eni so druge pobijali, ljudstva je bilo vsak dan manj in manj. Kr. je tekla v potokih, a poleg krvi ni nikogar več glava bolela.

Čez leto in dan so se domenili ministri s kraljem, ki so dali svojčas enemu delu države republiko, da gredo pogledat, kako je v tej republiki, k' nima niti plačanov vojakov, niti uradnikov, niti davkov.

Ko so došli, videli so dovolj. Vse v krvi in ljudska trupla. Našli so samo enega človeka, k' je obnorel, hodil po krvi in vplil v enomer:

»Prokleta Republika, prokleta Republika...!«

(Prosto po »Volji Naroda.«)

vendar je res! To je ogromna kulturna stagnacija, neodpušljiva, ki se bo kruto maščevala. In ravno letos smo dobili za Božič cel koš tako dragocene mladinske literature na trg, pa vsi ti bogati zakladi so zaprti naši mladini. S tem pa vzgajamo polovičarstvo, slabiče, ki ne bodo imeli nikoli širšega obzorja, ne prave ljubezni do rodne grude in ne pravega spoštovanja do našega velikega duševnega bogastva.

A to je le ena velika rana mariborske kulture, imamo jih pa še več in zato vam bom o priliki poslal kulturno pismo iz Maribora. Danes naj končam z iskrenim pozdravom vam in vašim malim, ki jim te dni gotovo ne bo manjkala vsaj »Kalamandarija.« — n.

Politične vesti.

Kočevarji in obljube dr. Brejca. Poročali smo svoječasno, da je ob priliki volnega gibanja bila pri takratnem predsedniku deželne vlade dr. Brejcu deputacija Kočevarjev in mu na podlagi njegovih obljub, da se bodo dale Kočevarjem »narodne pravice«, zagotovila glasove Kočevarjev za klerikalno stranko. Ker dela obljuba dolg, se je oglasil sedaj kočevarski list »Gottscheer Zeitung« in pravi: »Volitve so minule. Sedaj izpolnite svojo obljubo in ne siliti več naših otrok v slovenske razrede, dajte nam nazaj gimnazijo, Marienheim, Studentenheim, zaprite šole, občujite z našimi ljudmi v uradih nemški.« Da se s pravimi Nemci ne bi v uradih nemško občevalo, dvomimo. Da bi ne imeli Kočevarji, tam, kjer imajo postavno število otrok, nemških šol, dvomimo. Da pa zahtevajo za svojih par kočevarskih študentov gimnazijo, je drznost. Sicer pa: Kadar bodo koroški Slovenci imeli povsod slovenske ljudske šole, kadar bodo imeli svojo gimnazijo, kadar se bo v uradih z njimi občevalo slovenski, se lahko tudi s kočevarskimi Nemci govorijo o tem, ali so njihove zahteve opravljene ali ne. Poprej pa pod nobenim pogojem. Dr. Brejčeve obljube ne vežejo nikogar drugega, ko kvečjemu klerikalno stranko. Naj se drže Kočevarji te adrese!

»Razdelitev Slovenije«. Z ozrom na vest, da namerava od bivše vlade sklenjena ustava napraviti z Slovenije dvoje upravnih okrožij, eno s sedežem v Ljubljani, drugo s sedežem v Mariboru, je pr' obel ljubljanski »Slov. Narod« dozdal dva članka pod zgornjim naslovom. V prvem se izreka b'vš. narodni poslanec dr. Dinko Puc prot' taki razdelitvi z sledečih razlogov: prvič misli, da bi taka razdelitev otežkočala naš boj prot' tujemu kapitalu; drugič bi se vprašanje aprovizacije lažje reševalo v skupni upravni jedrini; tretje se mu zdi, da bi interes Slovencev za neodrešene Slovence znatno padel, če bi se ločili v dve upravni enotici. V št. 291. navedenega lista odgovarja nek' S. n pravi: da se ubranimo nadvlade tujega kapitala, mora stati na razpolago celotna država z vsemi svojimi gospodarskimi slami. To pa bo mogoče tem bolj, č'm bolj bomo pobijali plemenski separatizem. Tega pa pobijamo, ako ne mislimo na samoupravne pokrajne po plemenih, ampak po gospodarskih interesih. Glede aprovizacije pravi S., da bo Maribor brezdvomno mnogo lažje posredoval za Prekmurje, Dravsko dolino in Slov. Gorice, nego Ljubljana. Glede našega interesa za pr' morskem in koroškem vprašanju velja po mnenju S. isto, kakor za vprašanje boja prot' tujemu kapitalu. Ne bo zadostovala le naša slovenska zavest, ampak moramo za vprašanje zainteresirati državo v celoti in vzbuditi splošni jugoslovanski interes za to vprašanje. To pa bo tem manj mogoče, ako bomo gojili še naprej idejo plemenskih pokrajin. Nasprotno b' plemenska Slovenija poleg plemenske Hrvatske in plemenske Srbije bila le znatna ovira v razvoju jugoslovanskega poimovanja naših bodočih nalog tud v tej smeri. Reči moramo da se pridružujemo mnenju drugega člankarja.

Minister dr. Dr'nkovč razrešen. Dne 22. tm. je regent podpisal ukaz s katerim se starčevčanec Dr. Dr'nkovč razrešuje ministrskih dolžnosti.

Izročitev b'všega avstrijskega cesarja Karla. »Journal de Geneve« pr' naša obšren članek o habsburšk' agitaciji ter ugotavlja, da pr' haja vsa agitacija z okolič b'všega cesarja Karla. List pravi, da ima Jugoslavija pravico, da zahteva od Šv'ce izročitev Karla, ker je zlorabil

njeno gostoljubje, da od tu vodi politiko, ki ima lahko nedogledne posledice. Vsa švicarska javnost — pravi list dalje — bi tako zahtevalo Jugoslavije simpatično pozdravila.

Bolgarski ministrski predsednik Stambolijski je bil te dni v Pragi, da obnovi gospodarske, kulturne in politične stike z zavezniskimi državami. Ob tej priliki je izjavil napram dopisniku »Narodnih Istov«, da je Bolgarska pripravljena likvidirati s celo svojo preteklostjo in z vseh popolaoma življenje, k' ima za cilj predvsem zbliznanje s sosednimi državami. Za najvažnejše smatra zbliznanje z Jugoslavijo. Njegov ideal je pomirjenje bolgarskega polotoka in bratsko sožitje jugoslovanskih narodov.

Na Poljskem se je zopet pojavila križa v vladi. Vodstvo soc. dem. stranke je sprejelo sklep, da v vladi, ki si jo je podvrgele reakcionarni vpliv, stranka ne more sodelovati. Zato je zaupnik stranke v vladi Daszynski podal ostavko. Ministrski predsednik Witosz ga je prosil, naj z ozirom na težko notranjo in zunanjo položaj države začasno še vztraja.

Mariborske novice.

Iz Maribora nam pišejo: Da se onemogoči vsako nesporazumljenje med tovariši-člani »društva jugoslov. pošt. uslužbencev v Mariboru«, opozorjamo, da se tičejo vesti glede razpusta društva pošt. in brzojav. nameščencev v Mariboru neke organizacije pošt. slug, kateri je pri rojstvu kumovala socijalno demokratična-komunistična stranka na Ruški cesti. Zvala bi se naj »Osrednja zveza pošt. in državnih nameščencev v Mariboru«. V časnikih čitamo, da se to na popolnoma politični podlagi ustanovljeno društvo na svoji prihodnji seji razpusti. Organizacija vseh pošt. nameščencev na strogo nepolitični strokovni podlagi, kjer je včlanjeno uradništvo in služabništvo, »Društvo jugoslovanskih pošt. uslužbencev v Mariboru«, obstoja in bo obstojalo trdno naprej. Toliko članom in javnosti v pojasnilo.

Na mariborskem kolodvoru so v sredo aretirali ob odhodu avstrijskega vlaka nekega potnika, ki se je vedel sumljivo. Izkazalo se je, da je Radičev agent, ki je hotel v Gradec kot odposlanec svoje stranke.

Inženir Pitamic, ki je bil osumljen, da je hote ustreliti svojo zaročenko, je izpuščen iz zapora, ker je komisija na licu mesta dognala, da ga ne zadene krivda.

Celjske novice.

Minister dr. Kukovec je v četrtek 23. dec. zvečer prišel v Celje, kjer ostane čez praznike.

Zavijanje. Pri celjskem nemškem lističu sodeluje očitno filozof, ki zna prav po germansko-hinavsko zavijati. Dr. Ilesič se je v nekem zagrebškem listu odločno izjavil proti temu, da bi naše časopisje rabilo za razna mesta v drugih državah, n. pr. Dunaj, Gradec itd. nemška imena Wien, Graz, kakor se je to iz neke pretiranosti hotelo prakticirati. Cillierčin filozof je Ilesičeva izvajanja seveda takoj napeljal na nemškonacionalni mlin naših nemškutarjev, ki bi radi, da bi smeli razna nemška imena mest in krajev v naši državi še z naprej celo uradno rabiti. To je seveda grdo zavijanje: nas ne briga, ali nemško časopisje v Avstriji imenuje naše Celje Cilli in mu tega tudi zabraniti ne moremo. Kakor pa Avstrija ne bo pripustila, da bi se v okvirju njene države kdo posluževal poimenovanja »Dunaj« mesto »Wien«, tako tudi naša državna oblast ne more pripustiti, da bi naši nemškutarji še naprej bodisi na pismih, bodisi v korespondenci, bodisi v listih, bodisi v uradnih spisih pačili jugoslovanska imena naših krajev z nemškimi spakdrankami. To je jasno kot beli dan, to ni nikak nacionalni šovinizem, ampak enostavna zapoved pameti. V nacionalni državi morejo in smejo veljati izključno samo naša pristna narodna imena posameznih krajev. To bodi zapisano v album konfuznemu filozofu Cillierce — enkrat za vselej. Od naših oblasti pa zahtevamo, da se tega postulata narodne časti naše nacionalne države najstrožje drže in v nobenem slučaju ne pripuščajo izvalne rabe nemških krajevnih imen.

Iz mestnega sosveta celjskega. V seji 23. dec. so se storili med drugimi sledeči sklepi: Vinskemu trgovcu Al. Mihelčiču se da v najem Pallosova klet za 5000 K letno. — Gospe Krajnc iz Pirešice se dovoli ustanovitev ljudske kuhinje — izkuha brez alkoholnih pijač — v Gosposki ulici. — Pri oddaji stojnic na Glavnem trgu se bo v bodoče v prvi vrsti jemal obzir na potrebne invalide. — Sklene se, sčasoma prodati vse mestne hiše in parcele: vojaške objekte, zemljišča med kapucinskih mostom in brvjo čez Savinjo, v kolikor ne pridejo v poštev za napravo novega mostu in za napravo kè-ja ob Savinji, gozdna hiša z zemljiščem, gostilna pri mostu z zemljiščem, parcele v Razlagovi ulici in t. zv. Kocianova hiša, kompleks hiš in zemljišča med meščansko šolo in Woschnaggovo hišo, Lanovž ter poslopje, kjer je davčni urad. Grofija se ne proda, ker je zgodovinskega pomena in ker se bo tam nastanil kasneje po izselitvi okrožnega sodišča mestni muzej. Izloženo je od prodaje tudi vse, kar spada v regulacijsko erto mesta. — Sosvetnik Koren prosi, naj bi se nekaj ukrenilo v zadevi sprejemanja 1- in 2-kronskih bankovcev. Ne prevzema jih noben denarni zavod, ne pošta, ne davkarja. Mali obrtniki so občutno oškodovani. Gerent g. vladni svetnik dr. Žužek obljubi, da bo takoj interveniral pri finančni delegaciji v Ljubljani. — V ponedeljek 29. tm. se vrši zopet seja, v kateri se bo v glavnih potezih pretresel proračun za l. 1921 in se izvoli proračunski odsek.

Božičnico za revne otroke je priredilo splošno slov. žensko društvo pod vodstvom gospe dr. Kalanove v telovadnici mestne osnovne šole in sicer za revne otroke mestne in okoliške osnovne šole. Skupno z njo je priredila božičnico za otroke revnih invalidov tudi celjska invalidska organizacija. Otroci so nastopili s petjem in deklamacijami, za kar gre vsa čast vodstvom mestnih osnovnih šol in učiteljskemu osebju. G. nadučitelj Bizjak je imel na otroke lep nagovor, v katerem jih je opominjal le lepemu obnašanju in pridnosti. Otroci so mu z glasnim »da« obljubili, da bodo sledili njegovim naukom. Iz bogate zbirke, ki jo je napravila gospa dr. Kalanova po Celju, se je za revne otroke nakupilo obilo in drugih daril, vsak pa je dobil tudi kos dobre potice. Bila je to prva božičnica na mestni osnovni šoli izza prevrata.

Skladiščno poslopje trgovske zadruge »Sloga« na tukajšnjem kolo-dvorskem prostoru se bliža dovršenju. Stavba je lepa in je mlademu podjetju in njega razvoju na čast.

Radi tatvine v trgovinah Vrbovšek Frančiške, Ivana Mastnaka v Celju in Kudiš Julje v Gaberji sta aretirala tukajšnja policajska agenta Zlobec in Čuk cigana Grila Matevža in Rosenfeld Marjjo; oba sta bila, ko se je ugotovilo, da sta tatvine izvršila, oddana v zapore okrožne sodnje.

Smrtni slučaj. Dne 18. tm. je umrl v bolnici 49-letni dninar Jernej Zupanc na pljučni jetiki; dne 19. tm. v bolnici 14-letni delavec Rudolf Krašovec na jetiki; dne 20. tm. v bolnici 39-letni rudar Franc Orož v sled poškodbe hrbtenice; dne 22. tm. v Košnici št. 40 na kozah 45-letna posestnica Franca Zimšek; dne 23. tm. v bolnici 40-letna posestnica Elizabeta Jerbejšek.

DNEVNE NOVICE

Današnji številki prilagamo položnice za plačilo naročnine in pa Stenski kolledar »Nove Dobe«.

Za rezervne častnike. Minister za vojno in mornarico je z naredbo od 1. decembra tl. odredil, da vs. rezervni častniki prejšnje avstro-ogrške in bolgarske vojske, ki so sedaj jugoslovanski državljani in ki doslej še niso predložili prijave za sprejem v našo vojsko, te prijave v znišlu naredbe ministrskega sveta z dne 20. decembra 1918 Pov. F. D. J. O br. 16.584 predložijo pristojnim pukovskim okružnim komandam najkasneje do 1. februarja 1921. Pukovske okružne komande bodo te prijave rednim putem dostavile ministru za vojno in mornarico.

V pokrajinski zdravstveni svet za Slovenijo in Istro je ministrstvo za narodno zdravje imenovalo sledeče gospode: dr. Černič Mirko, vodja občje javne bolnice v Mariboru; dr. Gregorič Vinko,

primarij občje javne bolnice v Ljubljani; dr. Demšar Jernej, mestni zdravnik v Ljubljani; dr. Đeržan Ernest, praktični zdravnik v Ljubljani; dr. Homan Alojz, okrožni zdravnik v Radečah; dr. Lapajne Žvko, višji okrajni zdravnik v Ljubljani; dr. Plečnik Ivan, vseučilski profesor v Ljubljani; dr. Robič Hugo, primarij občje javne bolnice v Mariboru; dr. Serko Alifred, vseučilski profesor v Ljubljani; dr. Zalokar Alojzij, primarij in profesor v Ljubljani. — Za izredne člane je minister imenoval sledeče gospode: inž. Turk Jakob, ravnatelj kmetijsko-kemičnega zavoda v Ljubljani; mag. pharm. Sušnik Rihard, lekarnar v Ljubljani; vladni svetnik Pavlin Alojzij, predstojnik državnega veterinarskega urada v Ljubljani; inž. Hanuš Jaromir, stavbni nadsvetnik v Ljubljani; dr. Steska Henrik, okrajni glavar v Ljubljani.

Sino fantazijo imajo komunistični redaktorji pri »Rdečem praporju«. Privedujejo v nekem dopisu iz Podčetrčka, da je minister dr. Kukovec (za časa voljnega boja) »po noči vdrl z dvema orožnikoma v hišo, kjer sta spala dva naša sodruga. Dočim sta se orožnika dostojno obnašala, je minister krčkal kakor čednik na paši in ukazal zapleniti sodrugoma letake in ju aretirati.« Seveda je vse skupaj zlagana storja, zakaj minister dr. Kukovec ves čas voljnega boja ni bil v Podčetrčku in sploh že najmanj dve leti ni bil tam. Imenitno se pa dajo potegniti gospodje komunistični redaktorji. — Upamo, da si šijo tudi travo rast!

Kako bi se godilo učitelstvu v klerikalni »republiki Sloveniji«? Ob prvi voljnega boja je tudi župnik pri Sp. Sv. Kungot hujskal v pridgi proti učitelstvu, češ da hoče vredi »Boga iz cerkve, krž pa iz šole«. Radi neutemeljenega napada na učiteljski stan je učitelj protestiral in prosil, naj župnik krivico popravi. Pa bile so volitve, hujskarje je bilo treba in učiteljeva prošnja je bila zamajana. Pač pa se je nekega dne prikazal v šoli šolski ogleda, steber klerikalne stranke, ki je tudi slišal, da ponekod učtelje brez vseh ceremonij mečijo iz šole; opasan s predpasnikom in gnusno smrdeč po žganju (morda se je v farovžu korajže napil?) je stopil med poukom v učilnico. Šolski vodja ga je seveda hipoma postavil nazaj na hodnik, ker je junak v argantnem tonu izjavil, da »se hoče preprčati, če se na naši šoli učenci v redu poučujejo«. Seveda je šolski vodja fantazija, ki je sodniško žigosan kot lažnik! — s primernim poukom vrzel na ceste. Šnopsar pa je krčkal: »Mi smo z dali šolo. Tu smo mi gospodarji, učtelji ste naši hlapci. Po volitvah Vam homo že pokazal!« — No, tudi volitve niso prinesle klerikalizmu zaželjenih zlatih časov klerikalne inkvizicije. »Hlapec Jernej« je zamahnil z mogočno roko po Sloveniji. Vsekakor pa je slučaj zelo poučen.

Uredba o opciji. »Uradn. list« št. 147 z dne 21. tm. objavlja ministrsko uredbo »o pridobitvi in izgubi državljanstva kraljevine SHS z opcijo in prošnjo«. Vsi, ki so si pridobili domovnsko pravico v kakem v našo državo pripadajočem kraju po 1. jan. 1910, postanejo naši državljani samo s pritrdilom naše države in morajo tozadevne prošnje vložiti do 15. jul. 1921. Rumunski, poljski, češki ali italijanski državljani smejo do 16. jul. 1921 optirati za državljanstvo kraljevine SHS, ako so imeli domovnsko pravico na kakem ozemlju bivše monarhije, ki je pripadla naši kraljevini, Srbi, Hrvati in Slovenci, ki imajo domovnsko pravico v krajih, ki niso pripadli naši državi, smejo do 16. jan. 1921 optirati za državljanstvo naše države. Tisti, ki so po plemenu in jeziku Nemci, Čehi, Slovaki, Poljaki, Rumuni, Italijani in Madžari, pa imajo domovnsko pravico v kaki občini naše države, smejo do 16. jan. optirati za državljanstvo svoje narodnosti. Nemci za Avstrijo, Čehi in Slovaki za Češkoslovaško, Poljaki za Poljsko, Rumuni za Rumunjo, Italijani za Italijo, Madžari za Ogrsko. Kje in s kakimi dokumenti se morajo vlagati prošnje, je razvidno iz gori navedene št. »Uradnega lista«, ki je tudi v našem uradništvu na razpolago.

Prebivalstvo Rusije. Sovjetska Rusija in federativne republike štejejo danes 133 mil. duš.

265 milijard zlatih mark vojne oškodnine mora tekom 42 let plačati Nemčija.

Papež in celibat. Mariborska »Strazha« nam hoče sicer prepovedati, da bi kaj pisali o papežu. Vendar si ne moremo

kaj, da ne bi zopet svojim čitateljem povedali, da je papež 16. tm. v tajnem konzistoriju v Vatikanu izjavil, da ga skrbi gibanje češkoslovaške duhovščine za odpravo celibata in za reformo cerkve. Cerkev — je rekel papež — ne bo nikdar odpravila ali omfla določil glede celibata, ker ima baš tem določilom zahvaliti svoj sloves. Posledica te zakrknjenosti bo, da se bo reformno gibanje med katoliško duhovščino le še bolj poostrojilo. V korist cerkvi in veri gotovo ne. Pa nas to dalje ne briga.

Aretrani kurir s pismi za Radiča. Tržaški »Lavoratore« poroča, da so v Zagrebu aretirali nekega kurirja, ki je došel iz Reke in imel pri sebi pisma Franka in Sachsa za Radiča, naj poostro profsrbsko gibanje in izzove upor po Hrvatskem, ter mu obljubljata d' Annunzijevo pomoč.

Plače učitelstva meščanskih šol se bodo v cel kraljevini regulirale. Naredba izide te dni.

Pokrajinski sokolski zlet v letu 1921 se vrši 27., 28. in 29. jun. v Osijeku.

Češki akademiki na Dunaju. Na dunajski poljedelski visoki šoli in na eksportni akademiji so bili pred kratkim izključeni češkoslovaški slušatelji. Sedaj je po posredovanju češkoslovaškega poslanštva avstrijsko ministrstvo za notranje zadeve to naredbo ukinito.

21.000 K carine je plačal neki ljubljanski trgovec za blago, ki ga je za 6000 K kupil v Avstriji. Neverjetno, pa žal resnično.

Končna postaja za naše vlake na jugu bo po izvršitvi rapalske pogodbe Postojna. Tam se bodo menjavali naši vlaki z italijanskimi, in seveda tudi osobe, pri mednarodnih direktnih vlakih pa lokomotive. Kolodvor bo treba seveda temu primerno preurediti.

Uporabo državnega grba na društvenih in privatnih tiskovinah in etiketah je ministrstvo za notranje zadeve strogo prepovedalo.

Šolstvo v Srbiji in Črni Gori. Po zadnjih statističnih podatkih ministrstva prosvete je v Srbiji 2296 šol z 4235 učitelji, v Črni Gori 264 šol z 495 učitelji.

Zakaj zavlačenje? Iz krogov notarskih uradnikov prihaja prihaja ponovno vprašanje, zakaj še vedno niste razpisani notarski mesti v Murski Soboti in Dol. Lendavi. Kdo ima interes na tem zavlačenju?

Čenjenim naročnikom!

Dočim so vsi drugi listi letošnje leto po večkrat zvišali naročnino, se je naročnina za »Novo Dobo« tekom tega leta zvišala samo enkrat, vkljub temu, da so tudi nas posledice zvišanja papirnih cen in tiskarskih plač enako zadele kakor druge liste.

Ker so se tekom zadnjega časa cene papirja ponovno zvišale, ne moremo več izdati lista za dozdajno ceno, ampak bo stala »Nova Doba« od 1. jan. 1921 naprej:

celoletno	K 120.—
polletno	K 60.—
četrtletno	K 30.—
mesečno	K 10.—
za inozemstvo	K 200.—

Ako pomislimo, da so cene ljubljanskim dnevnikom (razum »Jutra«), ki izhajajo 6-krat v tednu, 300 KRON za celo leto, je cena za »Novo Dobo«, ki izhaja TRIKRAT v tednu, vkljub temu še zelo nizka.

Zato upamo, da nam ostanejo vsi naši cenj. naročniki tudi še v naprej zvesti ter da nam bodo sedaj ob Novem letu pridobili tudi še nove naročnike.

SOBOTNA ŠTEVILKA »NOVE DOBE« se lahko tudi odslej naročuju kot **TEDNIK.** Stala bo od Novega leta naprej

celoletno	K 48.—
polletno	K 24.—
četrtletno	K 12.—
mesečno	K 4.—

UPRAVNIŠTVO »NOVE DOBE«.

Prosveta.

Mestno gledališče Celje. Repertoar. V nedeljo, dne 26. decemb. »V Ljubljano jo dajmo«. Znižane cene. Začetek ob pol 16., konec okrog 19. ure. — V četrtek dne 30. decembra »Težke ribe«. Abonma. Začetek ob pol 19. konec okrog 22. ure.

Knjižničarjem »Prosvete«. Podravska podružnica »Prosvete« je svoj čas ustanovila na spodnj. Štajerskem več knjižnice, katere pa zadnji čas po nekod sploh ne poslujejo. Tuintam so se jih polastili, posebno pa omar, čisto nepoklicani ljudje. Ker mora podružnica svoje knjižnice urediti, pozivljamo vse one, katerim smo svoječasno izročili knjižnice v varstvo, da nam nemudoma poročajo o njih stanju na naslov: Dr. Avgust Reisman, Maribor, pisarna dr. Osenjaka. Opozarjamo knjižničarje, da so za stanje knjižnic, ki predstavljajo danes veliko vrednost, osebno odgovorni. Odbor.

Pevsko društvo »Vranska Vila« naznanja tem potom vsem p. n. skladateljem, ki so se udeležili razpisa nagrad, da ni bila prisojena prva nagrada v znesku 250 K nobeni skladbi. Drugo nagrado v znesku 150 K je dobil Ivan Ocvirk, kapelnik v Sinju, za skladbo »Teče bistra voda«, tretjo v znesku 100 K pa Peter Jereb, pevovodja v Litiji, za skladbo »Pevec«. Nagrade po 50 K so bile prisojene: dve dr. A. Schwabu, zdravniku v Celju za skladbi »Kmečka pesem« in »Božji volek«, po ena pa Ig. Kladniku v Novem mestu za »Pomlad«, Petru Jerebu za »V snegu« in Janku Lebanu v Zabukovici nad Škofjo Loko za »Domovina«.

Strossmayerov dan.

Veliki biskup Strossmayer rodio se 4. veljače (febr.) 1815. On je osnivajuči zamašne kulturne ustanove pripravljao oslobodjenje i ujedinenje svih južnih Slavena. On je zapalio sjajne svjetionike, koji na daleko svjetle, a na nama je, da na njima užežemo na tisuće svetiljaka, pa da ih raznesemo po čitavom našem narodu, da ih unesemo u svako naše i najzabitnije selo, da svuda bude svjetlo.

»Prosvjetni Savez« u Zagrebu odlučio je toga dana proslaviti slavnu uspomenu velikoga Prosvjetitelja. Taj dan neka bude »Strossmayerov dan«, »Dan prosvjete«.

Umoljavamo sva naša društva širom čitave kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, a izvan nje takodjer, da se toga dana bilo kako sjete velikoga muža: predavanjem, deklamacijom, pjevanjem, glazboim, osnivanjem tečajeva za nepismene, a koje ni to nemože, neka barem sabere neku svotu za »Prosvjetni Savez«, da on uzmogne širiti prosvjetu u sve slojeve našoga naroda.

Najbolje ćemo se odužiti velikom pokojniku, ako njegov prosvjetni rad nastavimo, ako dogradimo divnu zgradu naše narodne kulture, ako mu postavimo spomenik u dušama i srcima našima.

Doprinosi se šalju »Prosvjetnom Savezu«, Zagreb, Markov trg 6.

Otroški oder. Igrice za mladino otroških vrcevi in ljudskih šol. Drugi natis. Sestavila Marica Gregoričeva-Stepančičeva v Ljubljani. Izdala in založila »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Cena broš. knjigi z draginsko doklado vred 19'20 K. Knjiga obsega 12 igric in bo brezdomno vsem šolam pa tudi rodbinskim očetom zelo dobrodošla.

»Vojnički glasnik—Vojaški glasnik«. Pod tem naslovom je počel v Beogradu izhajati kot organ vojnega ministrstva časopis, pisan v slovenskem, hrvatskem in srbskem jeziku. Dozdaj sp izšle 3 štev. Zadnja štev. prinaša sliko vojvode Mišiča. Vsebinska je vojaškopoučna, leposlovno zabavna, narodno-vzgojevalna. List izhaja dvakrat v mesecu in stane letno 24 dinarjev.

Zrnje, 9. štev. tega mariborskega kulturnega vestnika prinaša poleg pesmi »Sinčuku« (Janko Glaser) sliko slavnega našega skladatelja Viktorja Parme in kratak njegov življenjepis; nadaljevanje dr. Pivkovega spisa »Dramatsko pesništvo«; dr. Škapinovo črtico o Cankarjevem »Pohujšanju v dolini šentflorjanski« in kratko črtico dr. M. Kovačeviča o Janka Glaserja pesniški zbirki »Pohorske poti«.

Fran Levstik: »izbrani spisi za mladino«. Priredila Fran Erjavec in Pavel Flere. Z risbami okrasil Anton Koželj. Knjiga obsega 220 strani. V Ljubljani, 1921. Izdala, založila in natisnila Učiteljska tiskarna. Učiteljska tiskarna se je lotila velike naloge izdati naše klasike v ilustrirani mladinski izdaji. Dolgo so pogrešali teh že naši stariši, naše knjižnice; zlasti pa naša mladina sama, saj ji je ostalo tako več ali manj nepristopno najlepše, kar so napisali tudi zanjo največji možje našega naroda. Zbirko, ki bo opremljena povsem enotno, urejata in prirejata Fran Er-

javéc in Pavel Flere, ilustrirali jo bodo pa najrazličnejši slovenski umetniki. Pravar kar je izšel prvi zvezek, ki prinaša za mladino izbrane spise enega naših največjih pesnikov in pisateljev, Frana Levstika. Knjigo je ilustriral A. Koželj in je za današnje čase naravnost razkošno opremljena. Prinaša izbor njegovih pesmi, dalje pravljice in pripovedke ter znamenitega Martina Krpana in Potovanje iz Litije do Čateža. Prepričani smo, da bo po knjigi rad segel vsak in da ne bo manjkala v nobeni slovenski hiši. Primerna bo zlasti za darila. Elegančno vezan izvod stane K 54.—, broširan K 46.—. Dobiva se po knjigarnah ali pa v Učiteljski tiskarni.

Priroda br. 10 ima sadržaj: P. Butanovič, Značenje kemijske ravnoteže u prirodi i životu — N. Fink, Na putu u Atlantis — F. Tučan, Sige — A. Rio, Tajna cvijeta — O. Kučera, Hrpa sunca u Herkulu — S. Gjurašin, Modre rešine — Pabirci — Razgovori — Sadržaj X. god. Dužnost je zato svakoga inteligenta, da se pretplati na Prirodu, i da je širi u svom krugu. Pretplata za 1921. 40 K, za djake 32 K, a članarina hrv. prirodoslovnoga društva 60 K, šalje se Prirodi, Demetrova 1, Zagreb.

Turistika in šport.

Sportni klub »Celje.« Pred letom se je ustanovil v Celju »Slovenski sportni klub«, kateri se je vsled energije in delavnosti svojih članov povspel že tekom enoletnega obstoja v kategorijo prvorazrednih klubov Slovenije, kar je zahtevalo ogromne žrtve, zato pa je tudi njegovo gmotno stališče zelo slabo. Da so sportni klubi za razvoj narodnega življa eminentnega pomena, se vidi najbolj iz tega, kako naši nasprotniki podpirajo svoje klube, kar o sebi ne moremo trditi. Zato pa je dolžnost vsakega zavednega Slovenca, da poseti veliko športno veselico dne 5. prosinca 1921, za katero so predpriprave v polnem teku, da s tem nekoliko pomore finančnemu stanju kluba.

Iz Bohinja nam poročajo 22. dec. t. l.: Dohod na sankališče za sani že odprt, pripravljala dela na sankališču se nadaljujejo, tako da bo o Božiču sankališče »Belvedere« popolnoma v redu in pripravljeno. Umetno nadelani »sopri« (nasipi) ob ovinkih sankališča segajo na 2'50 — 3 m!! — Sneg osreňuje — je sesedel na 96 cm, toplina zjutraj — 1°C, pozneje +1°C — barometer 731 — se dviga. Saninec dober — smuka manj ugodna.

Zimski šport na Bledu. — V nedeljo dne 19. tm. je otvoril Športni osek na Bledu novozgrajeno sankališče skozi »Zako«. Dolgo je 700—1000 cm, lepo izpeljano v ovinkih ob romantičnem skalovju Osojnice. Pred drugimi ima le-to sankališče to posebnost, da zanese sankarja brzina z dobrim zaletom iz sankališča v Zaki tja na jezersko gladino ledu in steče sankar naravnost proti otoku. Sankališče bo uporabljivo vsak dan, sanke pa so na razpolago le v skromnem številu. Na griču ob nekdanjem sankališču stoji okrepčevalnica z jedili in pijačo, odtod je krasen razgled tako na jezero kot na progo sankališča in imaš sankarje vedno pred očmi. — Za oskrbo je na Bledu dobro preskrbljeno (nad 100 postelj v kurljivih sobah) ter bodo cene — tako se nam obeta — znatno zmernejše kot v bivši letni sezoni! — Izvoščki na Lescah bodo na razpolago, vsekakor pa se priporoča sankarjem, izstopiti na kolodvoru Bled, odkoder je le 10 min. do sankališča. — Drugo manjše zabavno sankališče (250 m) za dec in začetnike se nahaja »Pod gradom« na Pristavi.

Tisoči polet iz Londona v Pariz v letu 1920. Te dni je bila morská ožina med Angleško in Francijo tisočkrat v tem letu preletena. Ta jubilejna zračna vožnja se je vršila iz letališča Croyden pri dežju in hudem vetru in je trajala 2 uri.

Francoska pilotinja Andrienne Boland je dosegla z višino 4800 m na 80 HP Candron letalu višinski rekord za dame.

Francoski davek na motorne čolne. V Franciji so sedaj vpeljali davek na motorne čolne. Davek je sledeče umerjen: na čolne do 5 HP 25 frankov, od 6 do 9 HP 50 frankov, od 10 do 12 HP 75 frankov itd. Za čolne čez 60 HP znaša davek že 500 frankov.

Dopisi.

Zaloc. Prostovoljno gasilno društvo v Zalcu priredi na Štefanovo svojo občajno »Božičnico« spojeno s srečolovom in plesom. Po dražbi božičnega drevesa igra se prvč na slovenskem odru enodejanska šalogra »Mod stka«. Za občini obisk pros: odbor.

Iz Laškega. Pred nekaj tedni je prinesel Vaš cenj. 1st dopis iz Laškega, v katerem se dolži podjetje »Kamenit«, tovarna umetnega škrlja in elektrarna v Laškem, d. z. o. z., da nadaljuje svoje germanizatorično delovanje s tem, da nastavlja pri podjetju nemške uslužbenke. K temu dopisu nam pojasnjuje ravnateljstvo »Kamenit«, da se nahaja 80% družbnega glavnice v jugoslovanskih rokah. Edna nemška moč v podjetju je g. ravnatelj Edvard Ebersberg, ki je obenem tudi družabnik. Davčni upravitelj Masten ni bil nikdar v službi podjetja, temveč je hodil le začasno pomagat v urejevanju knjigovodstva. Sedaj ni Masten v nikakoli zvezi več s podjetjem. Mesto odšlega knjigovodje je družba sprejela novega nastavljenca, ki je čisto jugoslovanskega pokolenja. Sicer se družba ne udeležuje pol tčnega življenja.

Rečica ob Savinji. Naši klenkalci so vsled izda volitev podivjal in lajajo kakor psi po svojih lših. Bojmo se, da ne dobe stekline, in skrbimo že, da se pravočasno razglasijo pasji zapor in oskrbe nagobčniki, da ne bodo nevarni. Sicer pa bodo tudi bkovke za te vrste steklišev dobre. Ali smo še svobodni državljani? Živelja tajna volitev? — Špicparkeljni!

Šoštanj. Volilna razburjenost je polegla in že smo mislili, da začnemo mirno medsebojno življenje, da se bodo zapeljani zdramili in upoštevali, da smo v Jugoslaviji; to tembolj, ker je veleindustrijec Woschnagg izjavil svojo lojalnost napram državi in upravi in da se v politiko ne meša. Čudimo pa se nastopu uslužbenecv Woschnaggove in nacionalizirane kemične tovarne. Gobjijo ša vedno nemško mišljenje. Naredbe vlade so menda res samo na papirju, drugače bi si ne upali izzivati, da priredi par renegatov pod krinko »Športni klub« na Silvestrovo nemško veselico, nemško igro in petje. Ni misliti, da bi dovoljenja za to ne dobili, kajti poklon in dobra beseda stori naše oblasti mehke. — Ali smejo Slovenci n. pr. v Gradcu prirejati slovenske veselice, ali bi jih smeli mi, če bi bili pod Nemško Avstrijo? Posrečilo se jim je skriti in rešiti glasovir nekdanjega Liederkranza, obdržali so nemško hišo, ki je last konzorcija pod imenom Schalthaler Spar- und Kreditverein. Kaj pravi k temu Zadrufna zveza in sekvester te posojilnice? Če bo oblast izdala dovoljenje za to veselico, bo tudi ona odgovorna za posledice. Oni, ki ne morejo biti brez švabčarenja, naj vendar zapustijo Jugoslavijo, saj itak ne spadajo sem, tam naj potem prirejajo veselice, kakor hočejo. Mi pa proti izzivanju odločno protestiramo, najsibode pod kakoršno koli krinko, Svoboda, Športni klub ali karkoli. Nemška tatarija ni narodnost in nima pravice do manjšinske obrambe.

Medjimurje. Varaždinski veliki župan in poverjenik za Medjimurje, dr. Pero Magdič, je odstavljen.

Zadnja poročila.

1., 2- in 10-kronski bankovci.

Ljubljana 23. dec. Predsedstvo delegacije m'nstrstva financ objavlja, da so neistinite vesti, ki se širijo, da izgube 1-, 2- in 10-kronske novčanice 31. dec. plačljivo vrednost. Ko bo dovolj kovanege drobiža, se zamenjajo in vzemo iz prometa. Rok za izmenjavo bo objavljen pravočasno. Dotadaj pa veljajo za promet teh novčanice dozrajni predpisi. Edno pošte smejo sprejemati 1- in 2-kronske novčanice le v znesku do 10 K.

Stavka rudarjev v Bosni in Sloveniji.

Beograd 23. dec. V parlamentarnih krogih se razpravlja mnoge o stavki rudarjev v Bosni; vlada ni pristala, da se zvišajo plače in uredi delavski svet. Poslanci menijo, da je stavka političnega značaja. Gotovo je, da vodijo stavko ljudje, ki niso naši državljani. Minister dr. Kukovec je odpotoval v Trbovlje, da prouči vzroke stavke in dela za sporazum.

Trbovlje 23. dec. Čuje se, da so komunistični zaupniki že pristali na 50%

ni povišek plač. V pondeljek se vrše pri deželni vladi pogajanja med zastopniki trboveljske družbe in rudarjev. Minister dr. Kukovec je bil 23. tm. v Ljubljani. Poverjenik Rbnkar mu je poročal o stanju stavke.

Seja vlade glede rudarske stavke.

Beograd 24. dec. Danes je bila seja vlade o odredbah glede stavke rudarjev v Trbovljah.

Bolgarska agitacija v kumanovskem okrožju.

Beograd 23. dec. Radi prevratne organizacije in agitacije v kumanovskem okrožju, v katero so zapletene tudi odlične osebe iz Sofije, je razun železniskega prometa ustavljen tudi ves drugi promet z Bolgarsko.

Naš poslanik v Bukarešti

Beograd 23. dec. Za našega poslanika v Bukarešti je imenovan Boško Čolak-Antić, ki je bil dve leti poslanik v Štokholmu.

Sofijska vlada se ne drži mirovne pogodbe.

Beograd 23. dec. Sofijska vlada noče določiti mesta v naši kraljevin, kjer bi bilo srbsko-bolgarsko sodišče v smislu mirovne pogodbe, ampak zahteva, naj bo sodišče v Londonu, Parizu ali Rimu.

Holandsko vojaštvo za Vilno.

Haag 23. dec. Druga zbornica je z 48 proti 24 glasovom sprejela predlog, da bo 4. jan. razpravljala o zahtevi entente, naj odpošlje Holandska 100.000 vojakov v Vilno.

Narodno gospodarstvo. Socijalna politika.

Navdušenost komunistov v Trbovljah.

19-letni rudar Franc Lebar je popival 11. dec. v raznih krčmah v Lokah v družbi Miha Smodiča, Ivana Godeca, Dominika Kurnika in Franca Amona, poprej pa že v stanovanju Stefančiča, kjer so dobili fantje žganje. — V Godečevi hiši pa je izmaknil Franc Lebar bojni nož in potem na prostem grozil več osebam, Alojza Hribovseka, očeta 4 otrok, pa silovito napadel in zabodel v pljuča. Alojz Hribovšek, ki se je takrat odpravljal mirno na delo, je v smrtni nevarnosti. — Dognano je že sedaj, da je izvršil Franc Lebar zločin zgolj iz komunistične strasti, češ da bo »patrijotom« (socijaldemokratom) že pokazal. — Proti orožnikom ie najprej tajil, potem pa se začel izgovarjati s popolno pijanostjo. — Orožniki pa so poklicali zdravnika, ki je popolno vinjenost izključil. — Tekom eskorte je vpil Franc Lebar: »Glejte, kaj znajo komunisti, jaz bom dal kri za komuniste!« — Javnost je pa mnenja, da se mu bo vroča komunistična kri v zaporih okrožnega sodišča v Celju precej ohladila in da bo kazenski senat z njim temeljito obračunal.

Značilno je pri tem tudi, da pripravljajo komunisti na eni strani mezdno stavko, na drugi pa nekateri lahko pijejo do nezavesti. — Dobro bi bilo dvigniti vse kazenske spise iz Trbovelj in Hrastnika in spraviti v javnost v dokaz, da se skoro vsi tisti obdolženci, ki so imeli opraviti s sodiščem, sklicujejo na pijanost. Javnost bi strmela, koliko so ti ljudje popili. — Videlo bi se pa tudi, da zlasti neoženjeni čisto dobro izhajajo. Vlada ima tu hvaležno polje za preiskanje socijalnih razmer.

Bančni sindikat za nabavo sladkorja je vsled posredovanja demokratiških poslancev ukinjen in bo tudi v bodoče sladkor vsak trgovec smel svobodno kupovati in prodajati. Gotovo je, da bo sladkor v svobodni konkurenci cenejši, nego če bi imela skupina bank prodajni monopol.

Cena kovaškemu premogu iz premogovnika v Stranicaš je deželna vlada v seji 17. nov. določila na 650 kron za eno tono. Mora pa biti prvovrsten.

»Trgovski list«, strokovno glasilo slovenskih trgovcev, prične z Novim letom izhajati dvakrat v tednu.

Središnja zadrufna banka, ki so jo osnovale hrv. slov. gospodarsko društvo, zadrufna hrv. vinogradnikov in nekatere druge zadruge, je imela v soboto 18. tm. v Zagrebu občni zbor. Osnovna glavnica znaša 20 mil. kron.

Predsednikom je izvoljen dr. Stjepan Koronik.

Nacionalizacija delniških družb. V novem zakonskem osnuiku trg. ministarstva o delniških družbah bo tudi točka, da mora vsaka delniška družba imeti najmanj 51% domačega kapitala.

Prepovedana prodaja valut inozemcem. Finančni minister je izdal odredbo: Vsem osebam, tvrdkam in bankam, ki se bavijo z nakupom in prodajo valut, je prepovedano prodajati dolarje in druge zdrave valute inozemcem. Za kršenje te naredbe so določene stroge kazni.

Zvišanje kolkovine pri zacarinjenju. Po naredbi ministarstva za finance od 30. oktobra t. l., št. 11.266 (Uradni list št. 134), se zvišajo vse kolkovine in lestvične pristojbine za 100%. Na ta način se zviša za 100% tudi kolkovina za vse poštno-carinske listine, ki so podvržene kolkovini, in sicer: spremnice od 20 pa 40 par, carinske pobotnice od 10 na 20 par, stovornice od 50 na 100 par. Na račun stovornice se je obremenil doslej vsak zacarinjeni paket s 5 parami, po novem pa se mora zaračunati za vsak paket po 10 par.

Agrarna reforma. (Aktiviranje okrožnega agrarnega urada v Mariboru.) — Okrožni agrarni urad in nastanjen v Mariboru, Koroška cesta št. 19 Vodstvo urada je prevzel inspektor in okrožni agrarni poverjenik dr. Viko Pfeifer. Uradni dnevi za stranke se vrše vsako sredo in soboto od 9. do 12. ure. Ob ostalih delavnikih se sicer enako sprejemajo stranke, vendar se opozarjajo, da bodo strokovni uradniki in vodja urada izvzemši omenjenih dveh uradnih dni večinoma odsotni na uradnih potovanjih. Območje urada obsega področja okrajnih glavarstev Maribor, Ljutomer, Ptuj, Celje, Slovenjgradec, Brežice in Konjice in političnih ekspozitur: Mozirje in Guštanj. Zadeve, tčšč se agrarne reforme v omenjenem okrožju, je odslej naslavljalati le na okrožni agrarni urad, ki fungira v tem oziru kot I. stopnja.

»Uradni list« št. 146 z dne 17. tm. objavlja naredbo ministra za agrarno reformo o brezobrestnih posojilih združbam naseljenih dobrovoljcev, poljedelcev in drugih interesentov agrarne reforme.

Češkoslovaška trgovska zbornica se je 20. tm. ustanovila v Trstu.

Novoga kovanega drobiža po 5, 10 in 25 para pride v promet za 30 milijonov kron.

Mesarske obrate je v smislu odredbe ministra za trgovino z dne 24. nov. 1920 smatrati za obrtne obrate.

Borza 23. dec.

Zagreb 23. dec. Devize: Berlin 212—214, Italija 513—518, London 470—495, New York 143—144, Pariz 880, Praga 168—173, Švica 2225—2250, Dunaj 95.35—95.75. Valute: Dolarji 141.50—142.50, avstrijske krone 25—26, bolgarski carski rublji 75—82, francoski franki 820—880, nemške marke 200—203 leji 185—190, italijanske lire 510—512, češkosl. krone 165—170.

Dunaj: dinarji 1605—1625 dolarji 597—601 francoski franki 3590—3630, švicarski franki 9150—9200, češke krone 719—725, madžarske krone 111—113, lire 2075—2095, sterlingi 2130—2150.

Curih: Berlin 9.15, Newyork 657, London 23.27, Pariz 39.10, Milan 22.55, Praga 7.65, Budimpešta 1.25, Zagreb 4.80, Varšava 1.10, avstrij. krone 115.

RAZNE VESTI.

Republika, ki je končala — »z reštom«. V Gjelekovcu pri Koprivnici so Radičevci postali nestrpni, da še vedno ni republike in so jo hoteli — vsaj v svoji občini — vpeljati sami. Odstraniti so hoteli najprej vsa znamenja monarhije, t. j. kraljeve in regentove slike. Storili so to tudi v šoli, kjer je učiteljica majala z glavno in rekla: »Siš te, ljudje, to ne bo dobro! Meni se zdi, da se bo to končalo z »reštom«. Pa kmetje so samozavestno odgovorili: »Ne bo, ne bo! Saj je republika.« Čez par ur so prispeli orožniki, ki so polovili republikanske voditelje in ljudje so slike zopet obesili na stara mesta, pri tem so pa v zadržani govorniki: »In res se bo končalo z »reštom«, kakor je rekla gospodična učiteljica.«

Miljonar, ki bo sojen zaradi velezdaje. Te dni so v Varšavi prijel ondotnega milijonarja Adolfa Dessana, ki je preskrboval polsko armado z obutvijo. Dessan je obdolžen, da je na Angleškem kupljene čevlje namenoma zadržal v Gdanskem — tu gre za nekaj milijonov

parov čevljev — da bi lažje poskočili s cenami. Njegov nepošten čin bo sojen kakor veleizdajstvo.

Samomor mlade baronice. Poroča se nam, da se je predzadnji petek med vožnjo na Francosko ustrelila baronica Margit Mitteregger, stara 18 let, baje zaradi nesrečne ljubezni.

Velik potres je te dni v Argentini opustošil provinco Mendoza. Dospel so našli nad 400 mrtvih in ranjenih. Porušenih je mnogo poslopj.

Dijaški kuhinji v Celju so darovali od 1. okt. do 15. dec. r. l. razun že objavljenih dobrotnikov in korporacij: gosp. Juri Skamen, jetničar v Šoštanju, poslal od g. Iv. Seliča, sodnega uradnika in gosp. Josipa Lampreta, tovarnarja pohištva v Šoštanju darovano vsoto (40+200) = 240 K; ga. Ana Rajgelj, posestnica v Sežani, 230 K; po 200 K: neka stranka po mestnem magistratu, gosp. Lovro Čremožnik, sollicitator v Celju, nabrano pri poroki svaka g. Pavla Novaka in g. Evgen Jarc, prof. na l. drž. gimnaziji v Ljubljani; po 150 K: ga. Ana Natek, gostilničarka na Bregu in Hranilnica in posojilnica v Šmarju; kegljaški klub »Planka« v Celju 120 K; ga. Fani Stermečki, trgovčeva soproga v Celju, vstopnino gledališke igre njenih otrok, 118 K; po 100 K: g. Jožef Musi, župnik v Vitanju in prof. g. Josip Kožuh v Celju; po 80 K: g. Heberle, hotel Balkan, ga. Ana Petriček, trgovka v Celju in gosp. dr. Jož. Rus, uradnik v ministrstvu za konstituant; g. dr. Leop. Vičar, okr. sodnik v Celju, 60 K; po 50 K: g. Ivan Kramer, nadučitelj na Vranskem, darovano od ge. Julije Bizjak, trgovke na Paki kot kosmati izkupiček dobrega semnja in gosp. J. Bakarčič, trgovec v Sušaku, začasno v Celju; po 40 K; g. Miloš Levstik, učitelj in g. Rudolf Kranjec, profesor, oba v Celju; g. Franc Skaza, učitelj v Velenju, 30 K; gosp. Vinko Praprotnik na Vranskem, 26 K; g. Alojz Gregorin, odvetnik v Celju, v neki kazenski zadevi 23 K; po 20 K: g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik, g. dr. Anton Kunst, zobozdravnik, g. Karol Perc, gostilničar v Narodnem domu, g. dr. Mijan Orožen, odvetnik, v neki kazenski zadevi in g. J. Sanci, tajnik SKS, vsi v Celju; gosp. dr. Iv. Benkovič, odvetnik v Ljubljani, 12 K; Ant. Ermenc, trgovka, 5 kg masti; dr. A. Kuniš, zobozdravnik v Celju, 250 kg krompirja; g. V. Janič, pek v Celju, 25 kg fižola. G. Zupanc nabral v St. Jurju 177 kg krompirja in 14 kg fižola. G. Sajko Maks nabral v St. Jurju 200 kg krompirja, 30 kg zelja in 25 kg fižola. G. Em. Zupanc, trgovec v Rogatcu, 720 jajc. Rodbina Roblekova v Zalcu mesto venca na krsto ga. Fine dr. Kotnikove 100 K.

Listnica uredništva.

Fantom grančarjem ob Ohijskem jezeru naše najlepše pozdrave! Veseli nas, da ste zavedni Jugoslovani! Vesel Božič in srečno Novo leto!

Vesele božične praznike

želi vsem strankam in znancem

Koštomaj, brivec v Celju.

Vesele božične praznike

želi vsem svojim cenj. odjemalcem
Anton Močnik.

Vsem svojim cenj. odjemalcem želi

vesele božične praznike
Karol Pajk.

Vsem mojim cenj. odjemalcem
vesele božične praznike!

Valentin Kladin

Želim vsem cenjenim odjemalcem
vesele božične praznike in srečno Novo leto.

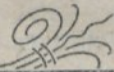
Ivan Ravnikar.

Našim cenjenim odjemalcem voščimo

veselebožične praznike in srečno Novo leto

mesarji-stojničarji ter naznanjamo, da se dobi na stojnici prav lepo in okusno meso po 18—20 K.

S spoštovanjem 1611 2-1

mesarji na stojnici.

Sluga že vaju trgovskih del, se takoj sprejme pri tvrdki R. Stermečki v Celju. 1624 1

Sprejem

stenografinjo.

Vstop takoj.

Dr. Juro Hrašovec, odvetnik, Celje. 1624 1

Iščem mesta

za čevljarskega učenca k dobri hiši če mogoče s hrano ali brez hrane. Na zahtevo se lahko predstavim vsaki čas. Naslov v upravnishtvu. 1728 2-1

Mlad pes

(volčje pasme) se je priklatil. Več se izve v upravnishtvu. 1628 1

Zgubili so se 3 zvezki Poehlmanove knjige za priučenje francoščine in sicer na potu skozi Aškerčevo ulico in po Mariborski cesti do mestnega mlina. Pošten najditelj se prosi, da jih odda proti nagradi v uredništvo. 1625 1

Izjava.

Podpisani obžaluje, da je na shodu »Kmetške zveze« v Stranjah dne 12. novem. 1920 neupravičeno in neutemeljeno žalil g. Janka Rajerja, viš. veter. nadzornika v Krškem, g. Janka Vizjaka, drž. viš. živinozdravnika v Brežicah in g. Josipa Uršiča, drž. viš. živinozdravnika v St. Jurju ob juž. žel. kot kandidate SKS, jih prosi odpuščenja in se jim zahvaljuje, da so odstopili od obtožbe.

Obenem se zaveže podpisani plačati za »Jugoslovansko Matico« in »Dijaško kuhinjo« v Celju zneska po 50 K ter poravnati vse tozadevne stroške.

Šmarje pri Jelšah, dne 21. dec. 1920.
Vinko Munda, kaplan. 1627 1

Proda se

po ceni celo novo pohištvo za spalnico ter za kuhinjo. Poizve se pri g. Wengustu, Kocenova ul. 6 CELJE.

Ne morete spati? Niti delati? Imate nervozne bolečine? Občutek zadovoljstva doprinese Vam Fellerjev pravi Elza-fluid, 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej.

Trp. te na počasnih prebavi? Zaprtju? To zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza kroglicami, 6 škatljic 18 K. Želodec okrepčujoča švedska tinktura, steklenica 20 K. — Omot in poštnina posebej, a najceneje Evgen V. Felier, Stubica donja, Elsatrg št. 356, Hrvatska. D.

Ant. Lečnik, urar

Celje, Glavni trg št. 4
prej F. Pacchiaffo

priporoča svojo veliko zalogo ur, srebrnine in zlatnine. — Najlepša božična darila. Lastna delavnica 1617 za popravila ur. 2-2

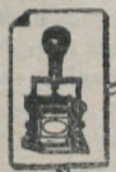
Jetika! Špecialist za pljučne bolezni Dr. Pečnik zdravi in ozdravi pogosto jetiko. 20 let skušnje iz zdravilišča in iz prakse. Tačas Sentjur j. ž. pozneje Celje. 43 10-4

Gostilna pri P. L. Bračiču

na Dečkovem irgu 6 nasproti Kralja Petra vojašnice.

Točijo se pristna domača vina, vsaki čas topla in mrzla jedila. Sprejemajo se abonenti po znižanih cenah. Na razpolago so sobe za tužce. Postrežba točna in solidna. 52-13

Jurij in M. Šanc.

ŠTAMPILJE

GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1

PEČATI

Katalog

tranko 1347 12-12

Pohištvo!

Izdelujem vse vrste pohištvo za spalne, jedilne, gosposke sobe in salone, kuhinje ter predsobe najsolidnejše in v vsakem slogu. Imam v zalogi vsakovrsten les, kakor javorjev, jesenov, črešnjev, brezov, hrastov, orehov, mahagoni, polisandler, rožni in tičar. Elegantne spalne sobe imam vedno izgotovljene v zalogi. Prevzamem vsa naročila ter ista izgotovim najhitreje in v popolno zadovoljnost naročnikov. Načrti na razpolago. Cene 50% nižje, kakor v mestih. Za obilna naročila se najtopleje priporoča

Franjo Wagner, mizar Sv. Jurij ob Taboru pri Celju. 1580 10-7

Gostilna

F. Pavlinc

Celje, Gledališka ul. (poprej pri Zelenem drevesu).

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem vse gostilniške prostore prenovil in tudi druge nedostatke odpravil ter gostilno zopet na dober glas spravil. Vina točim najboljša pristna, pivo Delniško in ker imam lastno mesarijo (nasproti Narodnega doma), je tudi kuhinja vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili; abonentom pa priporočam izborno hrano in solidne cene. Za obilni obisk se priporočam 1447 Celjanom in okoličanom 3

F. Pavlinc gostilničar in mesar.

Sve vrste povrtelnog, cvjetnog in gospodarskog sjemenja, kod nas izkušanog i aklimatiziranog, izravno importiranog iz Njemačke, Holandije, Danske i Švedske. na veliko i malo dobavlja

Zadruga za proizvodnju sjemenja

ZAGREB, Preradovičeva ulica 20.

Cijenici šalju se na zahjev b. d. — Vočke svake vrsti visoke, polustabljašice i patuljaste. Vrtljari i trgovci sjemenja dobivaju ormarice sa pretincima na posudbu, dok im se siemenja na porcije daje uz popust 1538 4-4

Slavbeno in galanterijsko kleparsivo

Franjo Dolžan

Celje
20. Kralja Petra cesta 8 nasproti »Belega voja« 92
Prevzema vsa v stroko spndajoča dela. Izvrtitev točna in solidna.

Državna razredna loterija.

Prvo žrebanje bo 3. in 4. januarja 1921. 100.000 srečk — 50.000 dobitkov

5 premij

od 60.000 do 600.000 dinarjev ali 240.000 do 2.400.000 kron (dva milijona štiristotisoč kron.)

Vsaka druga srečka mora dobiti! Izplačevanje vseh dobitkov v gotovem denarju brez odbitka!

Največji dobitek v srečnem slučaju dinarjev

1.000.000

(en milijon) ali

1468 8-7 kron

4.000.000

(štiri milijone),

nadalje:

- 600.000—, 400.000—, 200.000—,
- 150.000—, 100.000—, 80.000—,
- 70.000—, 60.000—, 50.000—,
- 50.000—, dva po 40.000, pet po 30.000, 18 po 20.000 dinarjev,
- odnosno
- 2.400.000—, 1.600.000—,
- 800.000—, 600.000—, 400.000—,
- 320.000—, 280.000—, 240.000—,
- 200.000—, 200.000—, dva po 160.000—, pet po 120.000 in 18 po 80.000— kron i. t. d., i. t. d.

brez odbitka!!!

Cena srečk za vsak razred:

1/4 srečka
Din. 48—
ali K 192-

1/2 srečke
Din. 24.—
ali K 96-

1/4 srečke
Din. 12.—
aji K 48-

1/8 srečke
Din. 6.—
ali K 24-

Točno in hitro izplačevanje vseh dobitkov **zajamčeno!**

Naročila iz cele države naj se pošljejo po poštni nakaznici pooblašteni glavni kolekturi

Medjunarodna banka d. d. oddelek razredne loterije Gajeva 8 Zagreb Gajeva 8

Največja izbira števil.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, **Celje**, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večimi kraji v tu- in inozemstvu.

Proti požaru in za življenje zavaruje najkulantneje **BANKA "SLAVIJA"**

Zastopnik **Dragotin Gobec**

122 12-12 Celje, Razlagova ulica 15.

V gostilni Pri mostu

se toči prisino ljutomersko hlaško in bizeljsko vino, vsaki dan sveže pivo. Vsak čas topia kuhinja. Sprejmejo se tudi abonenti. Se priporoča

Ana Mikuš omož. Natek

Rud. Zontič

Celje, Kocenova ulica 2 (v bližini kolodvora).

Izdelovanje vseh vrst čevljev, od priprostitih do najfinjših po dnevnih cenah. 45-41

Ne zamudite

si ogledati veliko božično in novoletno prodajo vsakovrstnega manufakturnega blaga po zelo znižanih cenah.

Za obilen obisk se priporoča

Alojz Profenik,

Celje - pri „Solncu“ - Glavni trg.

Za gostilničarje in vinske trgovce se priporočajo stara, močna črna in bela

dalmatinska

WINA

katere so vsled svoje visoke gradacije in dobrega okusa tudi najprikladnejša za zboljšanje slabših vrst vina. 38

Ivan Matković, zaloga dalmatinskih vin

Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8 Samo na debelo.

Kupujem

po najvišji dnevni ceni: suhe gobe, laneno seme, kumno, orehe, jabolka, vinski kamen, strd, vosek, predivo ter sploh deželne pridelke. 17

JANKO ŠOSTER Celje, M. Gubčeva ul.

Med univ. dr. Boleslav Barth

v Celju, Milistan. Ordinira vsak dan 11-12 in od 3-4 za ženske, spolne in splošne bolezni Zdravljenje z neosalvarsanom in z gonovaccino. 167-19

Franc Zangger

CELJE, špecijska trgovina na debelo in drobno. 1286 52-13

V gostilni Pri grozdu

na Dečkovem trgu v Celju se točijo najboljša in najcenejša pristna vina ter vedno sveže pivo. Hrana priznana prvovrstna; abonenti imajo znatno znižane cene. Za obilni obisk se priporoča

Ignac Šuligoj.

Pozor trgovci!

Ravno so došle večje množine blaga iz inozemstva, zato prodajam že po znižanih cenah:

Havo	275	Žafran	
Čaj	44	Muškaplet	
Riž		Orešče	
Kahao		Rožiče	
Mandeljine		Vanilijo	
Rozine		Lorber	
Dišave		Papriko	
Paradižnik		Orehe	
Kompote		Ingver	

Anton Močnik

Glavni trg 8. Celje Glavni trg 8.

Gonilni iermeni

iz pravega 1^a usnja v raznih širinah v zalogi pri **Iv. Kravas,** sedlar, MARIBOR Aleksandrova cesta 13.

Maks Zabukošek krojaški mojster v Celju

Cankarjeva ulica se priporoča za točno in solidno izvršitev oblek za gospode. 11 47

Trgovina z južnim in domačim sadjem, z kanditi in slaščicami **R. DEBENJAK** Celje, Kralja Petra cesta 15.

SALAME

prve vrste sveže blago in jako okusne. dobiva se povsod

Prva hrvatska tvornica salam, suhega mesa in masti

M. Gavrilović sinovi d. d. Petrinja.

Lepa božična darila

se dobe pri **Janko Bovha,** Celje, Kralja Petra cesta.

Oglejte si izložbo. Oglejte si izložbo.

Prva celjska parna barvarija in kemična čistilnica oblek itd.

Martin Taček

tovarna **CELJE** Gosposka ul. 21.

PODRUŽNICE: 1289 14-13
Brežice, Laško, Sevnica, Trbovlje, Slov. Gradec, Krško, Konjice, Slov. Bistrica.

Božična in novoletna darila

zlatnih, srebrnih, prstanov, uhanov, ur (žepnih, stenskih najfinjših budilk) se dobijo po najnižjih cenah pri tvrdkah:

Franjo Bigaj, urar, drž. železnice, Glavni trg 14 in **Štefan Ferant,** urar, Dečkov trg 3, CELJE.

Za vsako pri naju kupljeno uro se jamči 3 leta. Popravila se 1569 izvršujejo točno in solidno, za katera se jamči 2 leti. 4-3

Zvezna tiskarna v Celju

je na novo urejena in izpopolnjena z najmodernejšimi črkami in stroji ter je vsled tega v stanu vsako v stroko spadajoče delo najhitreje in strogo po strokovnih pravilih izgotoviti.

Izdeluje vse tiskovine kakor: časopisje, trgovske, šolske in uradniške tiskovine, knjige, cenike itd. do najumetnejšega barvnega tiska.

Najbolje urejena **knjigoveznica** izvršuje hitro in solidno knjigoveška dela od najprostejših do najfinejših izpeljave.

Delavnice:
Razlagova ulica**Kamnoseška industrijska družba v Celju**Delavnice:
Razlagova ulicaKamenolomi
Cezlake

Izvršuje nagrobne spomenike, grobnice, oltarje, pohišvene plošče, zidne obklade iz pohorskega granita in vseh vrst marmorja, dalje stopnice, podstavke, tlakovne kocke, robnike in vsa v to stroko spadajoča dela. 1331 12-11

Kamenolomi
Josipdol

Oglejte si zalogo!

MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA 1358 12-12

Celje **KAROL PAJK** Celje

je prejela veliko množino sukna, parhenta, hlačvine, klota, šifona, celira, ženskega volnenega blaga, moškega in ženskega perila itd. — V zalogi so tudi vse šiviljske in krojaške potrebščine

Edina slovenska specialna
trgovina z barvami in laki.
Agentura in komisijsko podjetje.**Iv. Ferlež** Celje
Narodni domTrgovina z lesom in drvni
na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les
po najvišjih dnevnih cenah.Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15v Celju **"LASTNI DOM"**Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po
štiri in pol od sto (4½%)

Resnični kapital 80.000 K.

401 156-93

Denarni promet 80.000.000 K.

SALONSKI KONCERT v hotelu **BALKAN V CELJU.**
novodošle kapele Začetek ob 6. uri. Postrežba prvovrstna. 264 50-50

NA DEBELO!

NA DROBNO!

Ravnokar došlavelika množina svilnatoga barvanega in krep papirja in rutk za božič.
Pisarni papir v mapah in kasetah, kopirne knjige, stročnice, gobe za tablice
1547 14-12 in vse druge pisarniške potrebščine.Za božič lepa darila beletrističnih knjig
v vseh jezikih v elegantnih vezih.**Goričar & Leskovšek, Celje.****RIBJE OLE**pristno norveško
najboljše sredstvo proti slabokrv-
nosti se dobi v drogeriji 14-11
SANITAS, Celje.**Edina slovenska**trgovina z galante-
rijskim, modnim in
norinb. blagom ter
kranjskimi izdelkije v Celju na Kralja **Fran Kramar**
318 50-46 Petra cesti

Slovensko občinstvo naj blagovoli pri nakupovanju to vpoštevati.

Priporoča se trdka

Jos. Petelinc, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7. 1350 52-12

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in njih delov, ter potrebščine
za krojače, čevljarje in šivilje na debelo in drobno.**Auto delavnica**
d. z o. z.

Gosposka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.

Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in
precizijskih strojev. — Zaloga vseh vrst potrebščin
1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52-3

Telef. št. 107.

Rudolf Pevec,

1582

26-4

trgovec v Mozirju

je otvoril svojo podružnico v **Beški (Srem)** v bližini Beograda
in **Novem Sadu** ter bode v položaju najceneje in najkulantneje
postreči celi Sloveniji s pšenico, koruzo, ječmenom, ovsem, moko, vsa-
kovrstno slanino, mastjo, svinjami, vinom (karlovško in banatsko) vse
najceneje po dnevni ceni. Naročila se naj pošiljajo direktno na trdiko:
Rudolf Pevec, v Beški (Srem). Naslov: Pevec, Beška (Srem).Nakupoval bodem direktno od kmetov, ter bodem mogel z vsako drugo
trdiko konkurirati. Obenem bodem tamkaj prodajal deske, les in droge.
Slovincem se bodo dajale brezplačno eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

RUDOLF PEVEC,

prvi slovenski trgovec v Sremu.

**Velika božična
PRODAJA**češkega in avstrijskega osebno nakupljenega blaga,
kakor pletenega perila, volnenih jop, šerp, čepic, ro-
kavic, nogovic, svitarjev, telovnikov, dokolenic, svi-
tenih bluz, raznega perila, kravat, klobukov, čevljev,
konfekcije, galanterije in mnogo drugih predmetov,
se vrši vsaki dan v veletržini in razpošiljalni**R. Stermecki, Celje.**

Zunanji odjemalci dobijo ilustrovani cenik zastoj.

Naznanilo.Trdka **Narat & Žurman** pri Sv. Križu tik
Rogaške Slatine in v Ratanski vasi nazna-
nja, da sta se nje družabnika združila.

1601

Trdka se glasi od sedaj naprej:

2-2

Janko Narat

trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki.

Sv. Križ — Rogaška Slatina.

POSOSJILNICA V CELJUUSTANOV. LETA 1880 **NARODNI DOM** RES. FOND 500.000 K**SPREJEMA** hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga
DAJE posojila na vknjižbe in na menice. **OTVARJA** trgovske in obrtne kredite.

129 24-24

STANJE HRANILNIH VLOG

NAD 24.000.000 KRON